

Belügyminisztérium
Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály

Tájékoztató

**fogyatékosághoz és egészségkárosodáshoz
kötődő ellátásokról és szolgáltatásokról**

2023

Belügyminisztérium
Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály

A Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály elérhetőségei:

Cím: 1051 Budapest, V. Nádor u. 2.

Telefonszám: +36-1-441-1000

E-mail: ugyfelszolgalat@bm.gov.hu

Levelezési cím: BM Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály,
1903 Budapest, Postafiók 314

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
A fogyatékos személyek jogai, az esélyegyenlőség célterületei	4
A fogyatékos személyt megillető jogok	4
Az esélyegyenlősítés célterületei	5
A rehabilitáció	7
A tartós betegségre, illetőleg súlyos fogyatékosagra tekintettel folyósított ellátások	11
Magasabb összegű családi pótlék	11
Fogyatékosági támogatás	15
Vakok személyi járadéka	24
Egészségkárosodáshoz kapcsolódó ellátások	25
Rokkantsági járadék	25
Természetbeni ellátások és szolgáltatások	26
Közgyógyellátás	27
Gyermekek otthongondozási díja	31
Ápolási díj	38
Tartós ápolást végzők időskori támogatása	48
Szociális alapszolgáltatások	50
Étkeztetés	50
Házi segítségnyújtás	50
Családsegítés	51
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	52
Támogató szolgáltatás	53
Nappali ellátás	54
Szakosított ellátási formák	55
Fogyatékos személyeket ellátó intézmények	55
Lakóotthon	55
Egyéb kedvezmények	59
Személyi kedvezmény	59
Gépjárműadó fizetése alóli mentesség	59
Utazási kedvezmény	60
Utazási költségtérítés	61

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési és egyéb kedvezményei	62
Gépkocsi szerzési támogatás	64
Személygépkocsi átalakítási támogatás	64
Parkolási Igazolvány	73
Akadálymentesítési támogatás	76
Felhasznált joganyag	79
Érdekvédelmi szervezetek	80
Engedélyezett támogató szolgálatok	85
Tájékozódást segítő honlapok	92

ELŐSZÓ

A fogyatékossgal élő gyermekek és felnőttek életét, élhetőbbé, korlátoktól mentesebbé tenni már önmagában komoly elhivatottságot jelentő feladat. Az elmúlt időszak hazai eredményei egyaránt adnak okot a bizakodásra, és hívják fel a figyelmet az előttünk álló feladatokra. A fizikai akadálymentesítés mellett szükség van az info-kommunikációs akadálymentesítésre is, hogy látványosan csökkenjen a társadalom közönye, idegenkedése a fogyatékos emberekkel szemben és a fogyatékos emberek is egyenlő eséllyel kapcsolódhassanak be a társadalom életébe. Nemcsak a segítségnyújtást kell kulcsfontosságúnak tekintenünk, hanem egyúttal minden állampolgár számára meg kell teremtenünk a valóban minőségi, emberhez méltó, „önálló élet” feltételeit is. Ezek a szándékok nem valósíthatók meg kizárólag minisztériumi, hivatali intézkedésekkel, a sikerek mindig több szereplőn, mindannyiunkon múlnak.

Világossá kell tennünk, hogy teljes értékű személyeknek, a társadalom azonos jogokkal bíró polgárainak tekintjük a fogyatékos embereket, nem pedig másoknak, betegeknek vagy szánalomra méltónak

Emberi kapcsolataink, a társadalom valódi értékét az is meghatározza, mennyire adatik meg embertársainknak az esély arra, hogy boldog, tartalmas, teljes értékű életet élhessenek. Közös célunk, hogy elősegítsük a társadalmi integrációt, a társadalmi összetartozást és az életkörülmények javítását, érvényesítsük az emberi méltóság és az egyenlő bánásmód elvét összhangban a hazánk által ratifikált nemzetközi egyezményekkel.

Jelen kiadványunk ennek szellemében kíván segítséget nyújtani a tájékozódásban, egyúttal igyekszik hasznos és aktuális információkkal szolgálni a fogyatékos személyek ellátásában résztvevő szakemberek és valamennyi érdeklődő, felelősen gondolkodó állampolgár számára.

Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály

A FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK JOGAI, AZ ESÉLYEGYENLŐSÍTÉS CÉLTERÜLETEI

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében az Országgyűlés megalkotta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt.

A törvény alkalmazásában fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

A törvény deklarálja, hogy a tervezési, döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, a fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való aktív részvételt.

A fogyatékos személyt megillető jogok

Környezet

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

Kommunikáció

A törvény szerint a fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások

igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor.

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés

A fogyatékos személy számára - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatások engedélyezésére vonatkozó külön jogszabályok szerinti hatósági eljárás során az egyenlő esélyű hozzáférés szempontjának érvényesülését biztosítani kell.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére.

Közlekedés

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

A közlekedésében jelentősen akadályozott fogyatékos személy közlekedését – az indulási helytől a célállomásig történő – szállítást végző hálózat működtetésével is lehet biztosítani.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Támogató szolgálat, segédeszköz

A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá gyógyászati és életvitelt könnyítő segédeszközt.

Az esélyegyenlősítés célterületei

Egészségügy

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell - a fogyatékoságával összefüggésben - az állapota javításához, az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást.

Az orvos - vagy az általa megbízott egyéb egészségügyi dolgozó - a kiskorú személy fogyatékoságának megállapításakor a szülőt (gyámot) haladéktalanul tájékoztatja az igénybe vehető ellátásokról és fejlesztési lehetőségekről. Az egyes fogyatékoságokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos általános információk elérhetők a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Nonprofit Kft. és a Kézenfogva Alapítvány által működtetett <http://www.efiportal.hu/> és <http://info.kezenfogva.hu/> oldalakon, továbbá az országos érdekképviseleti szervek honlapjain is,

Oktatás, képzés

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint.

Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt.

A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították.

A fogyatékos személy óvodai nevelését, iskolai nevelését és oktatását ellátó óvodát és iskolát a szülő választja ki a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján.

Foglalkoztatás

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében

- a felvételi eljárás során - köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet. A munkáltatót ez a kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben
- a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,
- az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és
- azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy tehernek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a szociális foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

Lakóhely, önálló életvitel

A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához.

Kultúra, sport

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A fogyatékos személyek szabadidő- és tömegsportját a Magyar Olimpiai Bizottság támogatja, a fogyatékos személyek verseny- és élsportjának támogatása a központi költségvetésből történik.

A rehabilitáció

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják.

A Kormány által létrehozott szervezet a fogyatékos személyek rehabilitációjának megvalósulása érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- a fogyatékos személy meglévő, illetve fejleszhető képességeinek megfelelő programtervezetek kidolgozásához olyan szempontrendszer kiadása, amely magában foglalja a rehabilitációs folyamat során elért képességfejlődés

rendszeres felmérését, és lehetővé teszi a rehabilitációs program szükség szerinti módosítását, továbbfejlesztését;

- a rehabilitációs programban megjelölt szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés megszervezése;
- a rehabilitáció folyamatában közreműködő szervezetekkel, személyekkel való együttműködés, a rehabilitációs tevékenységük figyelemmel kísérése;
- a segédeszköz, valamint a segédeszköz-ellátás fejlesztés irányainak kidolgozása;
- a segítő szolgálatok, illetve azok hálózatának kialakításánál figyelembe veendő szempontok kidolgozása;
- a rehabilitációs folyamatban összegyűjtött tapasztalatok alapján szakmai-módszertani ajánlások kidolgozása;
- a szolgáltatást nyújtó szervezetekkel és az általuk nyújtott rehabilitációs szolgáltatásokkal kapcsolatos adatok, információk gyűjtése a fogyatékos személyek, családtagjaik, segítőkik tájékoztatása érdekében.

Látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatás

A látássérült személy a látássérüléséhez kapcsolódó rehabilitációs folyamat során jogszabályban meghatározott éves időkeret erejéig - az elemi rehabilitációs tervben foglaltak szerint - térítésmentesen jogosult az egyéni képességeihez mért legmagasabb szintű önállóság eléréséhez és a társadalmi életbe való visszailleszkedéséhez szükséges alapvető készségek elsajátításához és alkalmazásához szükséges elemi rehabilitációs szolgáltatások (a továbbiakban: elemi rehabilitációs szolgáltatás) igénybevételére.

Az elemi rehabilitációs szolgáltatást a 16. életévét betöltött, a magyar állampolgársággal vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, a bevándorolt és a letelepedett látássérült személy veheti igénybe.

Látássérült az a személy, akinek a szem, illetve a központi idegrendszer látási funkcióit érintő betegsége vagy veleszületett fejlődési rendellenessége miatt

- a jobbik szemén maximális korrekcióval mért látásélessége (vízusa) 20/60 (0,33) vagy az alatti,
- a látótér 20 fok vagy az alatti, vagy
- kontrasztérzékelése súlyos fokban korlátozott, ideértve a kortikális látássérülést is, amely esetén a látótérben szektorszerű kiesés van, illetve a vizuális információ feldolgozási folyamatainak sérülése miatt észlelési, felismerési zavar jelentkezik.

A térítésmentesen nyújtott elemi rehabilitációs szolgáltatáshoz az állam jogszabályban meghatározott módon nyújt támogatást. Az éves időkeretet meghaladóan a szolgáltatás térítés ellenében vehető igénybe.

Az elemi rehabilitációs szolgáltatás pályázati úton történő támogatásával, a módszertani feladatok ellátásával, illetve a szolgáltatásnyújtás koordinációjával kapcsolatos feladatokat a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet látja el.

A térítésmentes elemi rehabilitációs szolgáltatás

Térítésmentes elemi rehabilitációs szolgáltatás: az évi személyi órakeret és a kiegészítő szolgáltatási órakeret terhére, ellenszolgáltatás nélkül, ambulánsan vagy otthontanítás formájában végzett elemi rehabilitációs szolgáltatás, ide nem értve a Vakok Állami Intézete által bentlakásos formában nyújtott szolgáltatást.

Az elemi rehabilitációs szolgáltatás tartalma

A térítésmentes elemi rehabilitációs szolgáltatás éves kerete legfeljebb 60 000 szolgáltatási óra, személyenként legfeljebb évi 300 szolgáltatási óra (évi személyi órakeret).

Az évi személyi órakereten felül további 100 kiegészítő szolgáltatási órát vehet igénybe

- a Fot. 21/A. § (3) bekezdés c) pontja szerinti kortikális látássérült személy,
- a halmozottan sérült személy,
- a siketvak személy és
- a speciális szolgáltatási modult igénylő látássérült személy.

Az elemi rehabilitációs szolgáltatást a lakóhelytől függetlenül bármelyik elemi rehabilitációs központban vagy elemi rehabilitációs szolgáltatópontban (a továbbiakban együtt: elemi rehabilitációs szolgáltató) igénybe lehet venni.

A térítésmentes elemi rehabilitációs szolgáltatás ambulánsan vagy otthontanítás formájában nyújtható.

Az ambuláns elemi rehabilitációs szolgáltatás keretében az igénybevevő számára az elemi rehabilitációs szolgáltatónál, az otthontanítás keretében az elemi rehabilitációs szolgáltató által az igénybevevő lakóköznyezetében történik az elemi rehabilitációs szolgáltatás nyújtása.

Az igénybevevő számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatás formáját az elemi rehabilitációs központ határozza meg.

Halmozottan sérült személy számára az elemi rehabilitációs központ a módszertani központ koordinálásával biztosít szolgáltatást.

Az elemi rehabilitációs központ az elemi rehabilitációs szolgáltatás keretében

- a rehabilitációs felmérés,
- a rehabilitációs intervenció,
- a funkcionális látásvizsgálat,
- a látástréning,
- a tájékozódás és közlekedés,

- a mindennapos tevékenységek és életvitelt segítő eszközök tanítása,
  - a kommunikációs és számítástechnikai eszközök használatának tanítása,
  - az adaptált gépirásoktatás,
  - a tapintható írás-olvasás-tanítás,
  - az esetkezelés,
  - a klienskoordináció, valamint
  - a pszichológiai szolgáltatás
- szolgáltatási modulokat biztosítja.

Siketvak személy esetén az elemi rehabilitációs szolgáltató a fentiekén túl

- a funkcionális hallásvizsgálat,
  - a hallástréning, valamint
  - az alternatív kommunikációs eszközök, módszerek használata
- szolgáltatási modulokat biztosítja.

A térítésmentes elemi rehabilitációs szolgáltatás igénybevételének feltételei

A térítésmentes elemi rehabilitációs szolgáltatás a fenntartóval (*fenntartó*: elemi rehabilitációs központot, illetve elemi rehabilitációs szolgáltatópontot létesítő és működtető jogi személy) kötött elemi rehabilitációs szerződés alapján

- szemész szakorvosi vélemény,
- látási fogyatékoság alapján a fogyatékosági támogatás megállapításáról szóló hatósági határozat vagy a megállapítás alapjául szolgáló hatályos szakhatósági állásfoglalás, szakvélemény,
- a vakok személyi járadékának megállapításáról szóló hatósági határozat vagy a vakok személyi járadékát kérelmező csökkentlátó nyilvántartó lap vagy
- egyéb, a látássérülést alátámasztó dokumentum bemutatásával vehető igénybe.

Siketvak vagy halmozottan sérült személy esetén az elemi rehabilitációs szolgáltatás a fentiekén túl

- szakorvosi vélemény,
- a fogyatékosági támogatás megállapításáról szóló hatósági határozat vagy a megállapítás alapjául szolgáló hatályos szakhatósági állásfoglalás, szakvélemény vagy
- egyéb, a módszertani központ által előírt dokumentum bemutatásával vehető igénybe.

A fogyatékos személyeket megillető jogok védelme

Amennyiben valakit fogyatékosága miatt jogellenesen hátrány ér, megilletik mindazok a jogok, amelyek a személyiségi jogok sérelme esetén irányadók.

A TARTÓS BETEGSÉGRE, ILLETŐLEG SÚLYOS FOGYATÉKOSSÁGRA TEKINTETTEL FOLYÓSÍTOTT ELLÁTÁSOK

Magasabb összegű családi pótlék

Magasabb összegű családi pótlékot nem csak a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek után folyósítanak, hanem részesülhet az ellátásban a nagykorú személy is.

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség vagy súlyos fogyatékos állapot fennállásig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig.

A köznevelési intézményben a tizennyolcadik életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a tizennyolcadik életéve betöltéséig magasabb összegű családi pótlékot (iskoláztatási támogatást) folyósítottak, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani.

A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

A magasabb összegű családi pótlékra való jogosultság szempontjából ki minősül tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személynek?

- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos az a 18 évesnél fiatalabb gyermek, aki az 5/2003. (II.19.) ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul
- az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik

életének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Milyen igazolást kell benyújtani a magasabb összegű családi pótlék megállapítása iránti kérelemhez?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek (személy) esetében a magasabb összegű családi pótlék iránti kérelemhez csatolni kell a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló jogszabály szerinti igazolás másolatát. Ha a gyermek (személy) a nem magasabb összegű családi pótlék folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosná és ennek tényét az igazolás másolatának benyújtásával a járási hivatalnak bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítására új kérelmet nem kell benyújtani.

Ki állítja ki az igazolást a tartós betegség, illetve a súlyos fogyatékoság fennállásáról?

A tartós betegség vagy fogyatékoság fennállásáról, illetve annak hiányáról szóló igazolást a gyermekklinika, gyermek-szakkórház, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakrendelés vagy szakgondozó intézmény szakorvosa adja ki. A gyermek kezelése során az alapellátás illetékes orvosa (házi gyermekorvos) illetve a gyermeket ellátó szakorvos hívja fel a szülő figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére.

A szakorvos az igazolást három példányban állítja ki.

Mit tartalmaz a szakorvosi igazolás?

- első vizsgálat esetén annak megállapítását, hogy a gyermek a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegsége fogyatékosága fennáll-e
- a felülvizsgálat esetén, hogy a továbbiakban is jogosult-e, vagy nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra
- a legközelebbi felülvizsgálat időpontját (legkésőbbi időpont 5 év) illetőleg az állapot véglegességének tényét.

Mi a teendője a szülőnek, ha a szakorvos igazolásával nem ért egyet?

A magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló miniszteri rendelet (5/2003. (II. 29.) ESzCsM rendelet) szerinti formanyomtatványon kiadott igazolást megalapozó szakorvosi szakvélemény felülvizsgálatára irányuló eljárást a szülő az igazolás kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezheti a szakvélemény felülvizsgálatát a kormányhivatalnál.

A kormányhivatal a kezdeményezéstől számított 8 napon belül felkéri a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvost a szakvélemény felülvizsgálatára. A feladat elvégzésével megbízott szakfelügyelő főorvos a felülvizsgálati eljárása során új igazolást állít ki.

Nagykorú személynek orvosi igazolást kell-e benyújtani az igénybejelentéskor?

A tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos személy akkor jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a rehabilitációs hatóság vagy jogelődjének elsőfokú szakértői bizottságának szakhatósági állásfoglalása vagy 2009. október 1-jét megelőzően kiadott - külön jogszabályban foglaltak szerint szakhatósági állásfoglalásnak minősülő - szakvéleménye szerint 18. életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett. Esetében a magasabb összegű családi pótlékot, azaz a nevelési ellátást az iskoláztatási támogatásra való jogosultságának megszűnését követően állapítják meg.

Ha a nagykorú személy munkaképesség-csökkenését vagy egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv vagy jogelődjének hatályos határozata, szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye nem állapítja meg, a járási hivatal a kérelmező által másolatban benyújtott orvosi dokumentáció vagy személyes vizsgálat alapján szakkérdésként vizsgálja a következőket:

- az egészségkárosodás mértéke és az egészségkárosodásnak a kérelmező 18. életéve előtti fennállása,
- az egészségkárosodás felülvizsgálatának szükségessége,
- a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontja.

Meddig folyósítható a magasabb összegű családi pótlék?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását a külön jogszabályban előírtak szerint igazolták.

Lehet-e a rendszeres jövedelemmel rendelkező nagykorú gyermek részére, vagy utána családi pótlékot folyósítani?

Amennyiben a tizennyolcadik életévét betöltött személynek rendszeres jövedelme van, úgy a rá tekintettel vagy a részére megállapított családi pótlék folyósítását – **a saját jogán nevelési ellátásra jogosult tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy**

nevelési ellátása kivételével - a negyedik hónaptól mindaddig szüneteltetni kell, amíg rendszeres jövedelemmel rendelkezik.

E rendelkezés értelmében a tizennyolcadik életévét betöltött, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy a saját jogon járó családi pótlék mellett kereseti korlát nélkül végezhesen keresőtevékenységet.

Mi történik akkor, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek állapota javul?

Ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek után – állapotának javulása miatt – a magasabb összegű családi pótlék már nem jár, a jogosultság megszűnését követő hónaptól családi pótlékot új összeggel fogják folyósítani, feltéve, hogy egyébként az ellátásra való jogosultság fennáll.

Jogosult-e a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek (személy) utazási kedvezményre?

A magasabb összegű családi pótlékra való jogosultságot megállapító határozat alapján, annak jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül a magasabb összegű családi pótlékban részesülőnek -, illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék megállapításra került - a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabály szerinti utazási kedvezményre való jogosultságot igazoló hatósági igazolványt is kiállítanak. Az igazolvány kiállításáról és a jogosult részére történő megküldéséről a Magyar Államkincstár Központ gondoskodik.

A hatósági igazolvány tartalmazza a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személynek -, illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék került megállapításra - a nevét, a lakcímét, a magasabb összegű családi pótlék megállapításának tényét, a jogosultság fennállásának tényét, továbbá a hatósági igazolvány érvényességének időtartamát. A hatósági igazolvány a külön jogszabály szerinti igazolásban, szakvéleményben, illetve szakhatósági állásfoglalásban meghatározott felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig érvényes.

Milyen egyéb ellátásra jogosult az a gyermek, aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak?

Ha a gyermek után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a gyermek jogosult utazási kedvezményre, közgyógyellátásra, étkezési térítési díjkedvezményre, valamint ingyenes tankönyvre.

Fogyatékosági támogatás

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás.

A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Ki jogosult a fogyatékosági támogatásra?

Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, akinek

- a) segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes (**látási fogyatékos**),
  - b) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad (**hallási fogyatékos**),
  - c) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizenegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű (**értelmi fogyatékos**),
  - d) állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,
  - e) helyváltoztatása a jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy a jogszabály szerinti mozgáskorlátozottsága miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható (**mozgásában fogyatékos**),
  - f) az a)-e) és h) pontban meghatározott súlyos fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van (**halmozottan fogyatékos**),
  - g) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes és az a), c)-e) és b) pontok valamelyikében megjelölt egyéb fogyatékosága is van (halmozottan fogyatékos)
  - h) állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,
- és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Ki tekinthető látási fogyatékos személynek?

Látási fogyatékosnak azt a személyt kell tekinteni,

- a) akinek látóélessége megfelelő korrekcióval
  - aa) mindkét szemén 5/70,
  - ab) az egyik szemén 5/50, a másik szemén három méterről olvas ujjakat,
  - ac) az egyik szemén 5/40, a másik szemén fényérzékelés nincs, vagy a másik szeme hiányzik; rövidlátás esetén - a fenti látásélesség értékeitől függetlenül - csak az jogosult a fogyatékosági támogatásra, akinek közeli látásélessége Csapody V., vagy annál rosszabb, vagy
- b) akinek látótere mindkét oldalon körkörösén húsz foknál szűkebb. A szürkehályog műtéttel való gyógyíthatósága kérdésében a megyei, fővárosi vezető szemész szakorvos állásfoglalása az irányadó. Fogyatékosági támogatásra az a személy jogosult, akinek műtéti gyógyítását a szakorvos nem tartja indokoltnak, mivel a műtéti beavatkozástól állapotjavulás nem várható.

Ki tekinthető hallási fogyatékos személynek?

Hallási fogyatékosnak azt a személyt kell tekinteni, akinek hallásküszöb-értéke a beszédfrekvenciákon nyolcvan dB felett van, és ennek következtében a hangzóbeszéd megértésére még segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy

- a) halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy
- b) halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad. Ez a szóbeli kifejezőkészség terén megnyilvánuló olyan súlyos és végleges zavart jelent, amely a kommunikációt lehetetlenné teszi, és a kifejezőmód zavaraiiban vagy a beszéd akusztikus megnyilvánulásának hiányában mutatkozik meg.

Ki tekinthető értelmi fogyatékos személynek?

Értelmi fogyatékosnak azt a személyt kell tekinteni, aki

- a) önállósra képtelen, ezért állandó ápolásra szorul, beszéde nem alakult ki vagy tagolatlan, tartalom nélküli, s mindezek következtében a mindennapi élet szintjén csak kis mértékben képezhető, és élete más személy állandó segítségével nélkül veszélybe kerülne (IQ pontja 0-19 között határozható meg olyan teszttel, amelynek átlaga száznál van. BNO szerinti besorolása: F 73.), vagy
- b) a hétköznapi élet elemi cselekményei területén másokra van utalva, mivel az általános értelmi képessége az adott korosztályú népesség átlagától az első évektől kezdve számottevően elmarad, s amely miatt az önálló élet vezetése jelentősen akadályozott (IQ pontja: 20-49 között határozható meg olyan

teszttel, amelynek átlaga száznál van és standard deviációja 15. BNO szerinti besorolása: F 71-F 72.).

A személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján kinek az állapota minősíthető súlyosnak vagy középsúlyosnak?

IQ értékétől függetlenül autistának kell tekinteni azt a személyt, aki a fejlődés átható (pervazív) zavarában szenved, és az autonómia-tesztek alapján állapota súlyos vagy középsúlyos (BNO szerinti besorolása: F 84.0-F 84.9).

Ki tekinthető mozgásában fogyatékos személynek?

- aki állapota miatt a helyváltoztatáshoz az alábbi segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli,

a) végtag protézisek

aa) alsó végtag protézisek (egy végtagra)

- lábszárcsonkra,

- combcsonkra,

- csípőízületi csonkra,

- alsó végtag fejlődési rendellenességeire,

ab) felső végtag protézisek (mindkét végtagra)

- alkaracsonkra,

- felkaracsonkra,

- vállacsonkra,

ac) felső végtag protézisek (egy végtagra)

- alkaracsonkra,

- felkaracsonkra,

- vállacsonkra,

feltéve, hogy a másik felső végtag is olyan mértékben bénult, csonkolt vagy deformált, hogy az a manipulációs képességet jelentős mértékben korlátozza;

b) ortézisek

ba) alsó végtag ortézisek (mindkét végtagra)

- alsó végtag izomzatának bénulása esetén dinamikus rögzítéssel ortézisek,

- járógépek,

bb) felső végtag ortézisek (mindkét végtagra)

- felső végtag izomzatának bénulása esetén,

bc) egy alsó és egy felső végtag ortézis,

- bd) egy felső végtag ortézis, feltéve, hogy a másik felső végtag is olyan mértékben bénult, csonkolt vagy deformált, hogy az a manipulációs képességet jelentős mértékben korlátozza,
- be) egy végtag ortézis és gyógyászati segédeszköznek minősülő gerinc ortézis;
- c) személyes mozgás nem testen viselt segédeszközei
  - ca) egy karral működtetett járóeszközök
    - hónalj- és könyökmankók, abban az esetben, ha a kérelmező protézis vagy ortézis állandó használatára az állapotából következően nem képes,
    - könyökmankók, abban az esetben, ha a kérelmezőnek mindkét alsó végtag bénulása, illetve azok súlyos deformitása, vagy a végtagok egymástól eltérő rövidülése miatt nehéz ortopéd cipőt kell viselnie, amennyiben a végtagok súlyos sérülése a végtag térfogat, és ezáltal az izomerő jelentős csökkenését okozza,
  - cb) kerekesszékek (ideértve az olyan helyváltoztatást szolgáló eszközt is, amely valamilyen életfunkciót fenntartó készülékhez kötött)
    - kézi meghajtású,
    - elektromos kerekesszék.

vagy

- aki mozgásszervi okból állandó jelleggel ágyhoz kötött, ezért segédeszköz használatára állapota vagy állapotrosszabbodása miatt nem képes, vagy
- akinek
  - = mindkét felső végtagja a manipulációs képességet olyan jelentős mértékben korlátozóan bénult, csonkolt, deformált vagy torzult, amely önmagában vagy műtéti korrekcióval alkalmas lehet alapfunkciók elvégzésére, de a felső végtag protézis használata esetén e funkciók ellátására már nem lenne képes;
  - = legalább két végtagra vagy egy végtagra és a törzsre kiterjedő tartós ízületi, illetve izommerevsége, bénulása, vagy csont-, illetve ízületi deformitása van, amennyiben ez az állapot a mozgást vagy az érintett testrészek használatát súlyos mértékben akadályozza;
  - = túlmozgással együttjáró súlyos mozgáskoordinációs zavara a járást vagy a motoros képességeket jelentős mértékben akadályozza,

és állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható.

Ki tekinthető kromoszóma-rendellenességgel élőnek?

Kromoszóma-rendellenességgel élőnek kell tekinteni azt a személyt, aki az autoszómák vagy nemi kromoszómák teljes egészének vagy azok egy részletének többletével vagy hiányával született, és ebből adódóan állapotosan súlyos vagy közepesen súlyos.

Ki tekinthető önálló életvitelre nem képes személynek?

Önálló életvitelre az a személy nem képes, aki

- a) a mindennapi életviteléhez, társadalmi életben való részvételéhez szükséges tevékenységeket testi, illetőleg érzékszervi fogyatékosága vagy az azzal összefüggő kommunikációs képtelenség miatt még a szükség szerinti segédeszköz igénybevételével sem képes más személy közreműködése nélkül elvégezni, vagy
- b) a mindennapi életvitelében értelmi fogyatékosága miatt állandó felügyeletet, irányítást igényel, mivel térben és időben tájékozódni nem tud, a lakásban nem képes egyedül élni anélkül, hogy ez önmagára vagy másokra nézve veszélyt ne jelentene, továbbá a pénz értékét nem ismeri, így a mindennapi élet szintjén önálló gazdálkodásra képtelen.

Mely esetekben állapítható meg az önkiszolgáló képesség hiánya?

Az önkiszolgálási képessége annak a személynek hiányzik, aki mások személyes segítsége nélkül nem képes

- a) étkezni, vagy
- b) tisztálkodni, vagy
- c) öltözködni, vagy
- d) illemhelyet használni, vagy
- e) lakáson belül - a szükség szerinti segédeszköz igénybevétele mellett sem - közlekedni.

Jogosult-e fogyatékosági támogatásra az a személy, aki a vakok személyi járadékában, vagy a magasabb összegű családi pótlékban részesül, jogosult?

A vakok személyi járadékában részesülő látási fogyatékos személy, vagy a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy fogyatékosági támogatásra csak akkor szerezhet jogosultságot, ha a vakok személyi járadékára vagy a magasabb összegű családi pótlékra való jogosultságáról lemond.

Mennyi a fogyatékosági támogatás összege?

A támogatás havi összege:

- 32.222,- Ft: ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista, illetve kromoszóma-rendellenességgel élő személy;
- 39.660,- Ft: ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, autista, illetve kromoszóma-rendellenességgel élő személy;
feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

A fogyatékosági támogatás összegét a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben kell emelni.

Ha a vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett a fogyatékosági támogatás megállapítását kéri, milyen összegű lesz a fogyatékosági támogatás?

Ha a vakok személyi járadékában részesülő látási fogyatékos személy fogyatékosági támogatásra tart igényt, a fogyatékosági támogatás összege, a vakok személyi járadékának megszüntetését követően

- 32.222,- Ft, ha nem kéri az önkiszolgálási képesség vizsgálatát,
- 39.660,- Ft akkor, ha önkiszolgálási képességének hiányát állapítják meg.

Mikor szűnik meg a fogyatékosági támogatásra való jogosultság?

Megszűnik a fogyatékosági támogatásra való jogosultság, ha

- a súlyosan fogyatékos állapot nem áll fenn;
- a fogyatékos személy a felülvizsgálaton nem jelenik meg és a távolmaradását nem igazolja.

A fogyatékosági támogatásban részesülő súlyosan fogyatékos személy jogosult-e a közlekedési kedvezményre?

A fogyatékosági támogatásban részesülő súlyosan fogyatékos személyek – fogyatékoságuk jellegétől függetlenül – valamennyien jogosultak lehetnek személygépköcsi-szerzési támogatásra.

Ki veszi fel jogalap nélkül a fogyatékosági támogatást?

Jogalap nélkül veszi igénybe a fogyatékosági támogatást az a személy, aki

- arra nem jogosult, vagy
- kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

Az, aki a fogyatékosági támogatást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított 30 napon belül határozatban kötelezték.

30 nap elteltével a jogalap nélkül felvett fogyatékosági támogatást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy az ellátás megszűnésétől számított kevesebb, mint három év telt el.

Van-e lehetőség a jogalap nélkül felvett ellátás részletekben történő visszafizetésének engedélyezését?

Ha a fogyatékosági támogatást jogalap nélkül igénybe vett személy igazolja, hogy tartozásának azonnali vagy egy összegben való megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire való tekintettel magának vagy a tartásra szoruló hozzátartozónak aránytalanul súlyos anyagi megterhelést jelentene, részére a kincstár legfeljebb tizenkét hónapi halasztást engedélyezhet, illetőleg azt, hogy a tartozást harminchat hónapon belül részletekben fizesse meg.

A fogyatékosági támogatás igénylésének rendje

Mikor nyújtható be legkorábban a fogyatékosági támogatás megállapítása iránti kérelem?

A fogyatékosági támogatás iránti kérelem legkorábban abban a hónapban nyújtható be, amelyben a kérelmező a tizennyolcadik életévét betölti.

Melyik szervhez kell benyújtani a fogyatékosági támogatás megállapítása iránti kérelmet?

Az igénylő személy lakó-vagy tartózkodása helye szerint illetékes fővárosi vagy vármegyei kormányhivatalhoz kell benyújtani.

Milyen iratokat kell a kérelemhez mellékelni?

A támogatás iránti kérelemhez mellékelni kell a kérelmező háziorvosa, bentlakásos szociális intézményben élő kérelmező esetén az intézmény orvosa által kiállított orvosi beutalót, valamint a fogyatékoságot igazoló orvosi dokumentációt.

Ha a kérelmező súlyos fogyatékoságát a rehabilitációs szakértői szerv vagy jogelődjének hatályos határozata, szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye nem állapítja meg, a kormányhivatal a kérelmező által benyújtott orvosi dokumentáció alapján

- a súlyos fogyatékoság fennállása,
- az önkiszolgálási képesség,
- a súlyos fogyatékoság fennállása esetén felülvizsgálatának szükségessége,
- a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontja megállapítása érdekében intézkedik.

Mit tartalmaz az orvosi beutaló?

Az orvosi beutalóban a háziorvos

- nyilatkozik arról, hogy a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció a súlyosan fogyatékos állapot minősítésére alkalmas-e,
- véleményt ad a kérelmező önálló életvitelre való képességének és önkiszolgálási képességének minősítéséhez,
- nyilatkozik arról, hogy ha a kérelmező személyes vizsgálata szükséges, a vizsgálatot a kérelmező lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy a vizsgálatot végző szervnél indokolt-e elvégezni.

Amennyiben a kérelmező nem rendelkezik a minősítéséhez szükséges iratokkal, a súlyos fogyatékoság minősítésének előkészítése érdekében a háziorvos gondoskodik a megfelelő szakvizsgálatok elvégzéséről.

Személyesen meg kell jelenni a szakértői vizsgálaton?

A kérelmező a súlyos fogyatékoság minősítése céljából személyes megjelenésre kötelezhető. Ha a kérelmező a jogkövetkezményekről való tájékoztatást tartalmazó felhívás ellenére a súlyos fogyatékoság minősítése céljából elrendelt személyes vizsgálaton nem jelenik meg, úgy kell tekinteni, hogy a kérelmét visszavonta, és a kormányhivatal az eljárást megszünteti.

Ha a kérelmező személyes vizsgálata szükséges, a hivatal a vizsgálatot - a háziorvos javaslatától függően - a kérelmező lakóhelyén, tartózkodási helyén (bentlakásos szociális intézményben élő kérelmező esetén az intézményben) vagy a kormányszékhelyén, telephelyén végzi el.

Mely naptól jár a fogyatékosági támogatás?

Ha a támogatásra vonatkozó igényt megállapító döntés véglegessé vált, az ellátás az kérelem benyújtásától esedékes.

Hogyan történik a fogyatékosági támogatás folyósítása?

A Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a fogyatékosági támogatást a havonta utólag, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig folyósítja.

Milyen kedvezményre jogosult a fogyatékosági támogatásban részesülő személy?

A fogyatékosági támogatás megállapítása esetén

- a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet szerinti utazási kedvezmény igénybevétele és
- a jogszabályban meghatározott adókedvezmény megállapítása

céljából a fogyatékosági támogatást megállapító határozattal egyidejűleg hatósági igazolványt adnak ki. A hatósági igazolvány a felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig hatályos. Ha a fogyatékosági támogatásra jogosult személy állapota végleges, a hatósági igazolványt - további 5 éves időtartamra adják ki.

Ha a fogyatékosági támogatásban részesülő személy meghal, ki veheti fel a fel nem vett támogatást?

Ha a támogatásra való jogosultság a fogyatékos személy halála miatt szűnik meg, az elhalálozás hónapjára járó támogatást a vele közös háztartásban együtt élt közeli hozzátartozó, ennek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki átadó végzés véglegessé válásától számított egy éven belül.

Ha a fogyatékosági támogatás megállapítása iránti igényt elutasították, mikor lehet ismét igényelni az ellátást?

Ha a fogyatékosági támogatásra irányuló kérelmet azért utasították el, mert a kérelmező ügyfél nem súlyosan fogyatékos, az elutasító határozat véglegessé válását követő egy éven belül előterjesztett újabb fogyatékosági támogatás megállapítására irányuló kérelemre a bizonyítási eljárást csak abban az esetben kell lefolytatni, ha az orvos igazolja, hogy az igénylő állapota az elutasítás óta rosszabbodott; egyébként - a jogszabályváltozás esetét kivéve - a kérelmet vissza kell utasítani.

Mikor vizsgálják felül a fogyatékosági támogatásra való jogosultságot?

Ha a felülvizsgálat – a nyilvántartás adatai alapján – esedékessé válik (kivéve, ha az állapot végleges), erről a kormányhivatal értesíti a jogosultat. A vakok személyi járadékáról való lemondás következtében fogyatékosági támogatásra jogosult személy felülvizsgálatának időpontjára a vakok személyi járadékát megállapító határozatban meghatározott időpont irányadó.

A felülvizsgálat esedékességéről szóló értesítésben a kormányhivatal – határidő megjelölésével – felhívja a jogosultat, hogy a felülvizsgálathoz szükséges orvosi dokumentációt küldje meg részére.

Mi történik abban az esetben, ha a felülvizsgálat során a támogatásban részesülő személy állapotában változás következett be?

Ha a felülvizsgálat állapotváltozást állapít meg, akkor a kormányhivatal dönt az ellátás mértékének módosításáról.

Ha a kormányhivatal a felülvizsgálat során a jogosult állapotában, illetve önkiszolgálási képességében a fogyatékosági támogatás mértékét befolyásoló

- rosszabbodást állapít meg, úgy számára a magasabb ellátási összeget annak a hónapnak az első napjától kell megállapítani és folyósítani, amelyben a felülvizsgálatra sor került,
- javulást állapít meg, úgy számára az alacsonyabb ellátási összeget az állapotjavulás megállapítását követő hónap első napjától kell megállapítani és folyósítani.

Mi történik abban az esetben, ha a fogyatékos állapot már nem áll fenn?

Ha a súlyosan fogyatékos állapot már nem áll fenn, a fogyatékosági támogatást a felülvizsgálatot követő hónap első napjától megszüntetik.

A fogyatékosági támogatásban már részesülő személy állapotának rosszabbodása miatt önmaga is kezdeményezheti a felülvizsgálatot?

A fogyatékosági támogatásban már részesülő személy állapotrosszabbodásra hivatkozással - a felülvizsgálat határozatban meghatározott időpontja előtt - maga is kezdeményezheti felülvizsgálatát. Az eljárásra a támogatás megállapítására vonatkozó szabályokat alkalmazzák.

A fogyatékosági támogatásban részesülő személynek kormányhivatal felé van-e bejelentési kötelezettsége?

A fogyatékosági támogatásban részesülő, illetve annak gondnoka a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül köteles értesíteni a kormányhivatalt.

A jogosultnak a három hónapot meghaladó egybefüggő külföldi tartózkodását be kell jelentenie a kormányhivatalnak.

Vakok személyi járadéka

2001. július 1-jétől a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani.

A vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett állapotának vizsgálata nélkül kérheti a fogyatékosági támogatás megállapítását.

A továbbfolyósított vakok személyi járadékának összege 2023-ban **26 706,- Ft.**

A vakok személyi járadékát a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell.

A vakok személyi járadékát a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága havonta utólag, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig változatlan feltételekkel folyósítja.

A járadékban részesített személy köteles a lakcímében bekövetkezett változást, illetőleg a járadék folyósításának megszüntetését előidéző okot a járási hivatalnak 15 napon belül bejelenteni.

EGÉSZSÉGGÁROSODÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ELLÁTÁS

Rokkantsági járadék

Ki jogosult a rokkantsági járadékra?

Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.

A rokkantsági járadék megállapítása függ a megszerzett szolgálati időtől?

Tekintettel arra, hogy a járadékot a fiatal egészségkárosodott személyek részére állapítják meg, a járadék megállapításához nem kell szolgálati idővel rendelkezni.

Hány éves kortól lehet a rokkantsági járadékot megállapítani?

A rokkantsági járadékot a feltételek megléte esetén legkorábban annak a hónapnak az első napjától lehet megállapítani, amelyben az igénylő a 18. életévét betöltötte.

Hol kell kérni a rokkantsági járadék megállapítását?

A jogosult lakó-vagy tartózkodási helye szerint illetékes általános hatáskörű nyugdíjmegállapító szervnél.

A rokkantsági járadék folyósítása mellett lehet-e a magasabb összegű családi pótlékot vagy a fogyatékosági támogatást folyósítani?

Igen, a járadékos részére lehet folyósítani vagy a magasabb összegű családi pótlékot, vagy a fogyatékosági támogatást.

A rokkantsági járadék folyósítása mellett lehet-e árvaellátást folyósítani?

Nem. Az árvaellátás hozzátartozói nyugellátásnak minősül, ezért a járadékos árvaellátásra nem jogosult. Ha azonban az árvaellátás összege magasabb, mint a rokkantsági járadék összege, a járadék helyett kérheti az árvaellátás folyósítását.

Mennyi a rokkantsági járadék összege?

2023. évben a rokkantsági járadék összege havi **53.830** forint.

Lehet-e a rokkantsági járadék folyósítása mellett kereső tevékenységet folytatni?

Amennyiben a járadékban részesülő személy munkavégző képessége engedi, a járadék folyósítása mellett folytathat kereső tevékenységet.

TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Közgyógyellátás

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki. A közgyógyellátás megállapítása iránti kérelmet a lakóhely szerint illetékes járási hivatalhoz kell benyújtani.

Az önkormányzat méltányosságból közgyógyellátást nem állapít meg. A helyi önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás a gyógyszerkiadások viseléséhez.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy - külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig, (az egyéni gyógyszerkeret legfeljebb havi 12.000,- Ft, az éves eseti keret 6.000,- Ft)
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

Mire jogosít a közgyógyellátás?

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig,
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

Jogosultak köre

Közgyógyellátásra jogosultságot alanyi, normatív alapon lehet szerezni.

Ki jogosult alanyi jogon közgyógyellátásra?

A lakóhely szerint illetékes járási hivatal alanyi jogon közgyógyellátásra való jogosultságot állapíthat meg:

- az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú;
- az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy;
- a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;

- a rokkantsági járadékos;
- aki rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
- az, aki rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- az aki öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon rokkantsági ellátásban részesült a 2011. december 31-én fennálló I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjára tekintettel, vagy egészségi állapota nem haladta meg a 30%-os mértéket,
- az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

A fogyatékosági támogatásban részesülő személy alanyi jogon jogosult a közgyógyellátásra?

A fogyatékosági támogatás önmagában nem jogosít alanyi jogon a közgyógyellátásra. Ha azonban a fogyatékosági támogatásban részesülő személy rokkantsági járadékban részesül, a járadék folyósítása alapján jogosult a közgyógyellátásra. Ha rokkantsági járadékban nem részesül, normatív alapon kérheti a közgyógyellátás megállapítását, ha a feltételeknek megfelel.

Ki jogosult normatív alapon közgyógyellátásra?

Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja a szociális vetítési alap összegének a 10%-át meghaladja (2.850,- Ft) feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a szociális vetítési alap összegének 105%-át (29.925,- Ft), egyedül élő esetén 155%-át (44.175,- Ft).

Fontos tudni

A jogosultság

- az ellátásra alanyi jogon jogosultak esetében négy évre,
  - normatív alapon megállapított ellátás esetében két évre kerül megállapításra.
- A közgyógyellátásra való jogosultság ugyanazon időszakra vonatkozóan csak egy jogcímen állapítható meg.
- A jogosultság kezdő időpontja a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15 nap.

A közgyógyellátás iránti kérelem a jogosultság időtartama alatt, annak lejártát megelőző három hónapban is benyújtható. Amennyiben az eljárás a jogosultság lejártá előtt legalább 15 nappal korábban befejeződik, az új jogosultság kezdő időpontjaként a korábbi jogosultság lejártát követő napot kell megállapítani.

Közgyógyellátás keretében gyógyító ellátás csak hatályos igazolvánnyal vehető igénybe.

A szociális vetítési alap összege 2023-ban 28.500 Ft

2023-ban mennyi lehet az egyéni gyógyszerkeret?

Az egyéni gyógyszerkeret összege a jogosult egyéni havi rendszeres gyógyszerköltsége, legfeljebb havi 12.000,- Forint lehet. Amennyiben az egyéni rendszeres gyógyszerköltség a havi 1.000,- Forintot nem éri el, egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra.

2023-ban mennyi az eseti keret összege?

Az eseti keret éves összege 6.000,- Forint.

Amennyiben a közgyógyellátásra jogosult személy részére egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra, a gyógyszerkeret megegyezik az eseti kerettel.

Ha a közgyógyellátásra alanyi jogon jogosult személynek nincs rendszeres gyógyszerköltsége, részére állapítanak-e meg egyéni gyógyszerkeretet?

Ha az alanyi jogon közgyógyellátásra jogosult személynek nincs rendszeres gyógyszerköltsége, részére egyéni gyógyszerkeretet nem lehet megállapítani, mivel a gyógyszerkeret meghatározása a havi rendszerességgel szedett, krónikus betegségek gyógyítását szolgáló gyógyszerek alapján történik. Ebben az esetben eseti keretet (évi 6.000,- Ft) lehet megállapítani.

Meddig használható fel a gyógyszerkeret?

A gyógyszerkeret az igazolvány érvényességi ideje alatt használható fel. Több évre megállapított jogosultság esetén az adott évre megnyitott keretből fel nem használt összeggel a következő évre járó egyéni és eseti keret összege nem növelhető meg.

Ki ad tájékoztatást a rendelkezésre álló gyógyszerkeret összegéről?

A gyógyszerár a közgyógyellátás keretében történő gyógyszerkiadást megelőzően ellenőrzi, hogy a vényen feltüntetett személy szerepel-e a hatósági nyilvántartásban, továbbá tájékoztatást ad a jogosult részére még rendelkezésre álló gyógyszerkeret összegéről.

A gyógyszerár a közgyógyellátás keretében térítésmentesen a gyógyszerkeretnek az egészségbiztosítási szerv nyilvántartása szerint meghatározott időszakban rendelkezésre álló összegéig ad ki gyógyszert.

Ki írhat fel gyógyszert a közgyógyellátott személy részére?

A közgyógyellátás keretében gyógyszert a jogosult részére

- a háziorvosa, illetve azon gyógyszerek esetében, melyeket a vonatkozó jogszabályok alapján csak szakorvos írhat fel, a kezelést végző szakorvos,
- sürgős szükség esetén a tartózkodási hely szerint illetékes kezelőorvos statim jelzéssel legfeljebb egy, eredeti legkisebb gyári csomagolásban,
- a fekvőbeteg-gyógyintézet orvosa a beteg elbocsátásakor legfeljebb egy, eredeti legkisebb gyári csomagolásban,
- a járóbeteg-szakellátás szakorvosa vizsgálatra, kezelésre megjelent betegnek legfeljebb egy, eredeti legkisebb gyári csomagolásban,
- gyógyászati segédeszközt a kezelőorvos,
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokat a kezelőorvos rendelhet.

Mely esetben veszti el a közgyógyellátási igazolvány az érvényességét?

Az igazolvány a megállapított jogosultsági időtartam lejárta előtt hatályát veszti, ha

- a közgyógyellátásra való jogosultságot megszüntették, vagy
- az igazolványt a közgyógyellátásra való jogosultság igazolására alkalmatlanná nyilvánították, visszavonták, vagy
- a jogosult meghalt.

Mikor nyilvánítják a közgyógyellátásra való jogosultság igazolására alkalmatlanná az igazolványt?

Abban az esetben, ha az igazolvány

- elveszett, vagy
- megsemmisült, vagy
- a jogosultság igazolására alkalmatlanná vált.

Mikor szüntetik meg a közgyógyellátásra való jogosultságot?

Akkor, ha

- az igazolvány kiállítására jogosultság hiányában került sor, vagy
- a jogosultság az igazolvány kiállítását követően megszűnt, vagy
- a jogosult az igazolványt rosszhiszeműen, a jogszabályokkal ellentétesen használta fel.

Gyermekek otthongondozási díja

A gyermekek otthongondozás díja (GYOD) az önmagukat ellátni képtelen gyermeküket ápoló vér szerinti és örökbefogadó szülők számára biztosít támogatást.

A GYOD az ápolat gyermek életkorától függetlenül megállapítható.

Ki jogosult a gyermekek otthongondozási díjára?

A gyermek életkorától függetlenül a gyermekek otthongondozási díjára jogosult az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki

- a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy
- a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

A szülőn kívül más személy részére is megállapítható a gyermekek otthongondozási díja?

Igen, a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság - a gyermekre meghatározott feltételek teljesülése esetén - a szülőn kívül a gyermek más, a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója számára is megállapítható, ha

- a szülőnek az ellátásra való jogosultságát a gyermekre tekintettel korábban már megállapították, de a szülő meghalt, vagy a gyermek állandó és tartós gondozásában a saját egészségi állapotára figyelemmel akadályozottá vált, vagy
- a szülő szülői felügyeleti joga szünetel (a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a), c), e) vagy h) pontja vagy 4:186. § (2) bekezdése szerinti szünetelési esetek), vagy
- a szülői felügyeleti jogot a bíróság megszüntette.

A gyermekek otthongondozási díja megállapítása iránti kérelem – kivéve a szülői felügyelet szünetelése vagy megszűnése esetén - a körülmények bekövetkezésétől számított három hónapon belül nyújtható be.

Mely esetben kell a szülőt az ápolási tevékenység ellátásában egészségi állapota miatt akadályozottnak tekinteni?

Ha a legalább három hónap időtartamban fennálló akadályozottság tényét a háziorvos szakmai vélemény kiállításával igazolja. A szakmai vélemény érvényességi ideje legfeljebb egy év.

A fentiekén túl a szülőt az ápolási tevékenység ellátásában egészségi állapota miatt akadályozottnak kell tekinteni, ha a komplex minősítése alapján „E” minősítési kategóriába sorolják be.

A gyermekek otthongondozási díja tekintetében *Hozzá tartozó*: a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa;

Közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér.

Az ellátásra való jogosultság szempontjából kit tekinthetünk tartósan beteg gyermeknek?

Tartósan beteg a gyermek, ha egészségi állapotára figyelemmel előreláthatóan három hónapnál hosszabb időtartamban ápolásra, gondozásra szorul.

Kit tekintünk súlyosan fogyatékos gyermeknek?

Súlyosan fogyatékos személy az, akinek

- segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,
- hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizenegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),
- mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes.

Kit tekintünk önellátásra képtelen gyermeknek?

Önellátásra képtelen a gyermek, ha a szakértő e tényt szakvéleményben megállapítja.

Az önellátásra való képtelenség megállapításának szempontrendszerét a 63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet 1. sz. melléklete tartalmazza.

Mely esetben állapítható meg az önellátási képesség hiánya?

A képesség értékelése során az ápolat személynek vagy ápolat gyermeknek csakis a betegségéből, fogyatékosságából eredő funkcióvesztése értékelhető, az életkorból adódó funkcióhiány nem.

Gyermekek otthongondozási díjával összefüggésben végzett vizsgálat esetén az ápolat gyermek önellátásra képtelensége akkor áll fenn, ha az ápolat gyermek legalább 8 pontot kap. (az értékelési szempontokat a melléklet tartalmazza)

Milyen mértékű a gyermekek otthongondozási díja?

A gyermekek otthongondozási díjának havi összege 2023. január 1-jétől bruttó 232.000,- Ft.

Egyidejűleg hány gyermek után lehet az ellátást igényelni?

Egy szülő számára egyidejűleg csak egy gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság állapítható meg. A szülő azonban kérheti, hogy a gyermek egészségi állapotára vonatkozó feltételek teljesülését a járási hivatal több gyermekre figyelemmel is vizsgálja.

Mennyi az ellátás összege, ha a szülő egyidejűleg több tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek ellátásáról gondoskodik?

Ha a szülő több olyan gyermekéről is gondoskodik, akire tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága megállapítható lenne, az ellátás összege - e feltételek fennállásának időtartama alatt – a fenti összeg (232.000,- Ft) **másfélszerese**, azaz 2023. január 1-jétől bruttó 348.000,- Ft.

Vonak-e járulékot a gyermekek otthongondozási díjából?

A gyermekek otthongondozási díja folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít. A gyermekek otthongondozási díjában részesülő személy – kivéve a saját jogú nyugdíjban, valamint az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, özvegyi nyugdíjban részesülő személyt - az ellátás után 10% nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett.

Az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, özvegyi nyugdíjban részesülő személy a folyósító szervhez benyújtott nyilatkozatával azonban vállalhatja a nyugdíjárulék fizetését.

Mennyi az ellátás összege, ha az igénylő személy más rendszeres pénzellátásban pl. rehabilitációs ellátásban részesül?

Főszabályként a gyermekek otthongondozási díjának havi összege a más rendszeres pénzellátásban részesülő jogosult esetén a fent említett összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzellátás havi bruttó összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ellátást kell megállapítani.

Mely esetben jogosult a szülő a saját jogú nyugellátás, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, táncművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, rokkantsági ellátás vagy rehabilitációs ellátás mellett a teljes összegű gyermekek otthongondozási díjára?

A gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság továbbra is fennáll, ha a szülő

- a Tny. szerint saját jogú nyugdíjnak minősülő ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, rokkantsági ellátásban, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 33. § (1) bekezdése alapján, a törvény erejénél fogva rehabilitációs ellátásban részesül,
- a fenti ellátásra való jogosultság keletkezését megelőző napon a gyermekek otthongondozási díjára vagy ápolási díjra volt jogosult, és
- a fenti ellátásra való jogosultság kezdőnapját megelőző húsz éven belül a gyermekek otthongondozási díjára, illetve a súlyosan fogyatékos gyermekekre tekintettel alanyi jogú vagy a kiemelt ápolási díjra való jogosultsága együttesen összeszámítva legalább tíz évig fennállt.

Ebben az esetben a nyugellátás mellett a teljes összegű gyermekek otthongondozási díját folyósítják.

Mennyi az ellátás összege, ha a szülő a fogyatékos gyermekére tekintettel pl. gyermekgondozást segítő ellátásban részesül?

Ebben az esetben az ellátás összege a gyermekgondozást segítő ellátás (28.500,- forint) és a gyermekek otthongondozási díja havi összegének különbözete. Akinek a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultságát ugyanazon várandósságból született gyermekei közül nem mindegyik ikergyermekekre tekintettel állapították meg, rendszeres pénzellátásként az

ikergyermekekre tekintettel folyósított gyermekgondozást segítő ellátásnak csak azt a hányadát veszik figyelembe, melyet a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság megállapítása során figyelembe vett gyermekekre tekintettel folyósítanak.

Mennyi az ellátás összege, ha a szülő a fogyatékos gyermek testvérére tekintettel pl. csecsemőgondozási díjban, vagy gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesül?

Ha a szülő nem a gyermekek otthongondozási díjára jogosító gyermekre, hanem annak testvérére tekintettel részesül más, a gyermekek után folyósítható ellátásban, ebben az esetben a gyermekek otthongondozási díja teljes összegben kerül megállapításra. Ugyanezen szabály érvényesül akkor is, ha a szülő a három vagy több kiskorú gyermek nevelése esetén gyermeknevelési támogatásban részesül.

Mely esetben nem jogosult a szülő a gyermek otthongondozási díjára?

Nem jogosult gyermekek otthongondozási díjára a szülő, ha

- a gyermek két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, óvodai elhelyezésben vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, illetve köznevelési intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója, **kivéve**, ha
- a köznevelési intézményben eltöltött idő a köznevelési intézményben, illetve a szakképző intézményben való kötelező tartózkodásra meghatározott időtartamot nem haladja meg,
- az óvoda vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevételenek, illetve a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg, vagy
- a köznevelési, illetve a felsőoktatási intézmény látogatása, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele csak a szülő rendszeres közreműködésével valósítható meg;
- a gyermeknevelési támogatás, valamint a nem a gyermekek otthongondozási díjára jogosító gyermekre tekintettel folyósított csecsemőgondozási díj, az örökbefogadói díj, gyermekgondozási díj, gyermekgondozást segítő ellátás, továbbá a tartós ápolást végzők időskori támogatása kivételével - rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja a gyermekek otthongondozási díjának összegét, ide nem értve azt a táppénzt, amelyet a gyermekek otthongondozási díja folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján - keresőképtelenné válása esetén - folyósítanak.
- szakiskola, középiskola nappali rendszerű képzésének tanulója, illetve felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója; vagy

- keresőtevékenységet folytat és munkaideje - az otthon történő munkavégzés kivételével - a napi 4 órát meghaladja.

Mely esetben szüntetik meg a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultságot?

- A gyermekek otthongondozási díjára való jogosultságot meg kell szüntetni, ha
- az otthon gondozott gyermek már nem tekinthető önellátásra képtelennek,
  - az ápolást, gondozást végző szülő a kötelezettségét nem teljesíti,
  - az otthon gondozott gyermek meghal,
  - az ápolást, gondozást végző szülő vagy az otthon gondozott gyermek tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
  - valamelyik jogosultságot kizáró körülmény következik be,
  - azt az ápolást, gondozást végző szülő kérte, vagy
  - az ápolást, gondozást végző szülő a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság feltételeinek felülvizsgálatára irányuló eljárást akadályozza.

A gyermekek otthongondozási díjának folyósítása alatt igénybe lehet-e venni a házi segítségnyújtó szolgálatot?

- A házi segítségnyújtás keretében az ápolást végző szülőnek segítség nyújtható, illetve az ápolt gyermek átmenetileg, de egybefüggően legfeljebb egy hónapos időtartamban ellátható, ha
- az ápolt gyermek egészségi állapota ezt indokolja,
  - akadályoztatása miatt a szülő az ápolási, gondozási tevékenységet nem tudja ellátni.

A gyermekek otthongondozási díjában részesülő szülő jogosult-e egészségszügyi ellátásra?

Igen, az ellátásban részesülő személy járulékfizetés nélkül jogosult a természetbeni egészségügyi szolgáltatásra.

A GYOD-ban részesülő személy jogosulttá válhat-e a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira? Azaz, biztosításban töltött időnek minősül-e a gyermekek otthongondozási díja folyósításának ideje?

Az ellátás folyósításának ideje nem minősül biztosításban töltött időnek, de a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának (rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás) megállapításakor az ellátás folyósításának idejét az előzetes biztosítási időbe be kell számítani. E rendelkezés értelmében betegség

esetén a gyermekek otthongondozási díjában részesülő személy is jogosult lehet a megváltozott munkaképességű személyek ellátására

A gyermekek otthongondozási díjának igénylése

Melyik szervhez lehet benyújtani az ellátás megállapítása iránti kérelmet?

A kérelmet az arra rendszeresített kérelemnyomtatványon kell benyújtani

- a kérelmező lakcíme szerint illetékes járási hivatalnál,
- a kérelmező lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy közös önkormányzati hivatalánál, valamint
- a kormányablaknál.

Hol lelhető fel a gyermekek otthongondozási díjának igénylésére szolgáló kérelem formanyomtatvány?

Az ellátás igényléséhez rendszeresített formanyomtatvány a kormányzati portálokon (<http://kormany.hu> valamint a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> oldalakon), továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok honlapjain kerültek közzétételre. A nyomtatvány papír alapon elérhető valamennyi járási hivatalnál, kormányablaknál és polgármesteri hivatalnál.

A járási hivatal milyen intézkedést tesz a kérelem benyújtását követően?

A kérelem benyújtását követően a hatóságnak vizsgálnia kell az ellátásra jogosító valamennyi feltételt, az ápolat gyermek egészségi állapotára és önellátási képességére vonatkozó feltételeket is.

A GYOD-ra való jogosultság feltétele az ápolat gyermek önellátásra való képtelensége. Az önellátásra való képtelenséget a szakértő állapítja meg. Az önellátási képesség mértékének megállapítására irányuló vizsgálatot

- 6 év alatti ápolat személy esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok igazolás kiadására jogosult szakorvos igazolja,
- 6 év feletti ápolat esetén legalább középfokú iskolai végzettséggel, valamint egészségügyi szakképesítéssel rendelkező, az egészségügyi ágazatban vagy személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátáshoz kapcsolódóan legalább öt év szakmai tapasztalattal rendelkező személy végzi el. A vizsgálatot végző személy az ápolat helyszínén történő vizsgálat időpontjáról az ápolat végző személyt a vizsgálat lefolytatását legalább öt nappal megelőzően értesíti.

Milyen iratokat kell a kérelemhez mellékelni?

A gyermekek otthongondozási díja iránti kérelemhez mellékelni kell:

- hat év alatti ápolat gyermek esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosító igazolás kiállítására is jogosult szakorvos szakorvosi véleményét az ápolat gyermek súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg állapotáról, illetve önellátási képességének mértékéről,
- hatodik életévét betöltött ápolat gyermek esetén a házi orvos vagy házi gyermekorvos (házi orvos) igazolását arról, hogy az ápolat gyermek súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg, és
- oktatási intézmény (óvoda, köznevelési, felsőoktatási intézmény) esetén az intézmény vezetőjének igazolását az intézményben való tartózkodás időtartamáról.

A házi orvos az igazolást milyen dokumentációk alapján állítja ki?

A házi orvos az igazolást

- a rehabilitációs hatóság súlyos fogyatékoság minősítését tartalmazó, érvényes és hatályos szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye, illetve a fogyatékosági támogatással összefüggő feladatkörében eljáró hatóság határozata,
- a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvos igazolása,
- a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy területileg illetékes szakrendelő intézet szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás, vagy
- a sajátos nevelési igény tényét megállapító, pedagógiai szakszolgálatként működő tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleménye alapján állítja ki.

Mely esetben nem kell a kérelemhez mellékelni a házi orvos igazolását?

Ha az ápolat gyermeknek

- fogyatékosági támogatásra,
- vakok személyi járadékára vagy
- rokkantsági járadékra való jogosultsága áll fenn.

Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ki jogosult ápolási díjra?

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló

- súlyosan fogyatékos, vagy
- tartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végzi, és
- az ápolts személyre tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága neki vagy hozzátartozójának nem áll fenn.

Az ápolási díj megállapítása szempontjából ki tekinthető hozzátartozónak?

Hozzátartozó: a közeli hozzátartozó, valamint az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa;

Közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér.

A fentiekén túl az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki tekinthető még hozzátartozónak?

Az ápolási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából hozzátartozónak kell tekinteni azt is, aki

- elhunyt házastársa egyeneságbeli rokonának vagy testvérének, vagy
- a kérelem benyújtását megelőző 10 éven belül összesen legalább 3 évig nevelőszülőként háztartásában ellátott, a kérelem benyújtásakor utógondozói ellátásban nem részesülő, és vele egy háztartásban élő, nagykorúvá vált személynek a gondozását, ápolását végzi.

Az ápoltra tekintettel ki tekinthető nevelőszülőnek?

Nevelőszülőnek minősül az ott meghatározott személyre tekintettel

- nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló, illetve
- 2014. január 1-je előtt nevelőszülői vagy hivatásos nevelőszülői jogviszonyban állt személy.

Mely szerv állapítja meg az ápolási díjat?

A kérelmet az a járási hivatal bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.

Az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki minősül súlyosan fogyatékos személynek?

Súlyosan fogyatékos személy az, akinek

- segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,
- hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),
- mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt ön maga ellátására nem képes.

Az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki minősül tartósan beteg személynek?

Tartósan beteg az a személy, aki egészségi állapotára figyelemmel előreláthatóan három hónapnál hosszabb időtartamban ápolásra, gondozásra szorul.

Az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki minősül állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló személynek?

Az ápolási díj megállapítása iránti eljárásban - kiemelt ápolási díj iránti kérelem kivételével - az ápolat személy ápolási, gondozási szükségletének megállapítása állapotvizsgálat keretében történik. Amennyiben a járási hivatal nem rendelkezik az állapotvizsgálat lefolytatásához szükséges, jogszabályban előírt szakértelemmel, annak lefolytatása céljából szakértőt rendel ki.

A vizsgálatot végző személy az ápolás helyszínén történő vizsgálat időpontjáról az ápolást végző személyt a vizsgálat lefolytatását legalább öt nappal megelőzően értesíti.

Nem szükséges szakértő kirendelése, ha rendelkezésre áll az ápolási díj megállapítására irányuló eljárás megindításának időpontjától számított legalább

további egy évig hatályos, gyermekek otthongondozási díja vagy 2019. január 1-jét követően ápolási díj megállapítása iránt indított eljárásban kiállított szakvélemény.

Mi alapján állapítja meg a szakértő az állandó tartós ápolás szükségességének fennállását?

A vizsgálatot végző személy az állandó és tartós ápolási, gondozási szükséglet fennállásának, illetve a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos állapot fennállásának tényét az ápolás helyszínén a kormány rendeletében (63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet 1. melléklet) meghatározott értékelési szempont- és pontozási rendszer alapján elvégzett vizsgálat megállapításaira, valamint az ápolott személy önkiszolgáló képességére vonatkozó hivatalos iratra - így különösen a kórházi zárójelentésre - alapozva állapítja meg. (az értékelési szempontokat a melléklet tartalmazza)

Gondozási szükséglet nem áll fenn, ha az ápolott személy a gondozási szükséglet fennállásának megállapítására meghatározott értékelési szempont- és pontozási rendszer alapján a legfeljebb 5 pontot kap.

Alap gondozási szükséglet akkor áll fenn, ha az ápolott személy legalább 6, de legfeljebb 9 pontot kap.

Fokozott ápolási szükséglet akkor áll fenn, ha az ápolott személy legalább 10 pontot kap.

Alapösszegű ápolási díj

Ki jogosult alapösszegű ápolási díjra?

A hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

- súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy
- tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Mennyi az alanyi jogon megállapított ápolási díj alapösszege?

Az alanyi jogon megállapított ápolási díj összege 2023. január 1-jétől 45.665,- Ft.

Az ápolási díj havi összege a más rendszeres pénzellátásban részesülő jogosult esetén a fenti összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzellátás havi bruttó összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ápolási díjat állapítanak meg.

Milyen igazolásokat kell az ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez mellékelni?

Az **alap és az emelt összegű ápolási díj** kérelmezése esetén a kérelemhez mellékelni kell a háziorvos

- igazolását arról, hogy az ápolat
- súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg, továbbá
- ha az ápolat oktatási intézmény tanulója, az intézmény vezetőjének igazolását az intézményben való tartózkodás időtartamáról.

Ha a kérelmező kereső tevékenységet folytat az ápolási díj kérelmezése időpontjában, a kérelemhez mellékelni kell a munkáltatói igazolást a napi munkaidőről.

Nem kell csatolni a kérelemhez a háziorvos igazolását, ha az ápolat személynek

- fogyatékosági támogatásra vagy
- vakok személyi járadékára való jogosultsága áll fenn.

A háziorvos milyen iratok alapján állítja ki a tartósan betegségről, vagy súlyosan fogyatékos állapot fennállásáról szóló igazolást?

A háziorvos az igazolást

- a rehabilitációs hatóság súlyos fogyatékoság minősítését tartalmazó, érvényes és hatályos szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye, illetve a fogyatékosági támogatással összefüggő feladatkörében eljáró hatóság határozata,
- a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvos igazolása,
- a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy területileg illetékes szakrendelő intézet szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás, vagy
- a sajátos nevelési igény tényét megállapító, pedagógiai szakszolgálatként működő tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleménye alapján állítja ki.

Emelt összegű ápolási díj

Mely esetben állapítanak meg alanyi jogú, emelt összegű ápolási díjat?

Annak a hozzátartozónak, aki a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végzi, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek nem felel meg

Ki minősül fokozott ápolást igénylő személynek?

Az ápolat személy ápolási, gondozási szükségletének megállapítása állapotvizsgálat keretében történik. Amennyiben a járási hivatal nem

rendelkezik az állapotvizsgálat lefolytatásához szükséges, jogszabályban előírt szakértelemmel, annak lefolytatása céljából szakértőt rendel ki.

Fokozott ápolási szükséglet akkor áll fenn, ha a gondozási szükséglet fennállásának vizsgálatakor, a vizsgálatot végző személy szakmai véleménye alapján az ápolts személy legalább 10 pontot kap.

Mennyi az emelt összegű ápolási díj összege?

Az emelt összegű ápolási díj havi összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 150 %-a, 2023. évben bruttó 68.500,- Ft.

Az ápolási díj havi összege a más rendszeres pénzellátásban részesülő jogosult esetén a fenti összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzellátás havi bruttó összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ápolási díjat állapítanak meg.

Kiemelt ápolási díj

Kinek állapítható meg a *kiemelt* ápolási díj?

Annak a hozzátartozónak, aki

- a komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény szerinti „E” minősítési kategóriába sorolt (akinek egészségi állapota 1-30% között van és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes) hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosságra tekintettel folyósítják.

Mennyi a *kiemelt* ápolási díj összege?

A *kiemelt* ápolási díj havi összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 180 %-a, 2023. évben bruttó 82.200,- Ft.

Az ápolási díj havi összege a más rendszeres pénzellátásban részesülő jogosult esetén a fenti összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzellátás havi bruttó összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ápolási díjat állapítanak meg.

Milyen igazolást kell benyújtani a kiemelt ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez?

- 18 év alatti gyermek (valamint a nagykorúvá vált, de még tanulmányokat folytató olyan gyermek, akikre tekintettel családi pótlékot folyósítanak) esetén a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakorvosi igazolást,
- ha az ápolott oktatási intézmény tanulója, az intézmény vezetőjének igazolását az intézményben való tartózkodás időtartamáról.

Ha az ápolási díj megállapítását kiemelt ápolást igénylő, nagykorú személy gondozására tekintettel kérik, a kérelemhez csatolható a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakértői bizottsági vélemény (komplex „E” minősítés”). A nyomtatvány csatolása nem kötelező, ha azt az ügyfél nem csatolja, a hatóság köteles az eljárás során beszerezni.

Ha az ápolott személy komplex minősítésének eredményét a rehabilitációs hatóság érvényes és hatályos határozata, szakhatósági állásfoglalása vagy bizottsági állásfoglalása nem igazolja, a hatóság a rehabilitációs hatóságtól kérheti az ápolott személy komplex minősítésének elvégzését azzal, hogy ha az ápolott személy a komplex minősítés megkezdését megelőzően a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, a komplex minősítése keretében a rehabilitálhatóság vizsgálatát nem kell elvégezni. A komplex minősítés eredményéről szóló hatósági bizonyítványt a rehabilitációs hatóság az ápolási díj iránti kérelmet elbíráló hatóság részére is megküldi.

Gyermekek esetén ki állítja ki a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló igazolást?

A szülőnek az igazolás kiállítása céljából azt a szakorvost kell felkeresnie, aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító igazolást is kiállította.

A szakorvos mely esetben állítja ki a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakorvosi igazolást?

A szakorvos az igazolást annak a személynek állítja ki, aki olyan 18. életévét be nem töltött hozzátartozójának ápolását, gondozását végzi, aki az 5/2003. (II.19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerinti, az ott meghatározott súlyosságú betegségek vagy fogyatékoságok valamelyikében szenved, és akinek ezzel egyidejűleg kiemelt ápolási szükséglete áll fenn.

Mely esetben áll fenn a gyermek kiemelt ápolási szükséglete?

Annak az ápolott személynek áll fenn kiemelt ápolási szükséglete, aki tartós betegségéből, fogyatékoságából eredően

- más személyes segítsége nélkül nem képes az illemhelyet használni,

- más személyes segítsége nélkül segédeszköz igénybevételével sem képes lakáson belül közlekedni, és
- más személyes segítsége nélkül nem képes az étkezéssel, a tisztálkodással vagy az öltözködéssel kapcsolatos tevékenységcsoportok közül legalább kettőt ellátni.

Meddig érvényes a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló igazolás?

Az igazolás érvényességi ideje legfeljebb a magasabb összegű családi pótlékra jogosító állapot - miniszteri rendeletben foglaltak szerint - esedékes felülvizsgálatának időpontjáig tart. Ha az állapot véglegessége folytán - miniszteri rendeletben foglaltak szerint - az ápolott személy állapotának felülvizsgálata nem szükséges, az igazolás legfeljebb az ápolott személy 18. életévének betöltéséig érvényes.

Ha az ápolott személy a 18. életévét betöltötte, de az általa folytatott tanulmányokra tekintettel utána továbbra is magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, rá való tekintettel a kiemelt ápolási díjra való jogosultság - az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén - a 18. életévének betöltésekor érvényes, igazolás alapján a tanulmányok folytatására tekintettel, a magasabb összegben folyósított családi pótlékra való jogosultság fennállásának időtartama alatt újabb igazolás csatolása nélkül is megállapítható, illetve a korábban megállapított kiemelt ápolási díj tovább folyósítható.

Az ápolási díj valamennyi típusára vonatkozó szabályok:

Az ápolási díj megállapításának feltétele-e, hogy az ápoló és az ápolott közös háztartásban éljen?

A törvény az ápolási díj megállapításának feltételeként nem írja elő, hogy az ápoló és az ápolott közös háztartásban, vagy azonos lakcímen éljen, természetesen a hatóság megvizsgálja, hogy az ápoló ápolási kötelezettségének eleget tesz-e.

Mely esetben jogosult az ápoló a saját jogú nyugellátás, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, táncművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, rokkantsági ellátás vagy rehabilitációs ellátás mellett a teljes összegű ápolási díjra?

A súlyosan fogyatékos hozzátartozó ápolására tekintettel megállapított alap, valamint emelt összegű ápolási díjra való jogosultság, valamint a kiemelt ápolási díjra való jogosultság továbbra is fennáll, ha az ápolási díjban részesülő személy

- a Tny. szerint saját jogú nyugdíjnak minősülő ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, rokkantsági ellátásban, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 33. § (1) bekezdése alapján, a törvény erejénél fogva rehabilitációs ellátásban részesül,
- a fenti ellátásra való jogosultság keletkezését megelőző napon a súlyosan fogyatékos hozzátartozó ápolására tekintettel megállapított alap, valamint emelt összegű ápolási díjra, vagy kiemelt ápolási díjra volt jogosult, és
- a fenti ellátásra való jogosultság kezdő napját megelőző húsz éven belül a súlyosan fogyatékos hozzátartozó ápolására tekintettel megállapított alap, valamint emelt összegű ápolási díjra vagy a kiemelt ápolási díjra való jogosultsága legalább tíz évig fennállt.

Milyen időtartamnak minősül az ápolási díj folyósításának időtartama?

Az ápolási díj folyósításának időtartama nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül, mivel a folyósított összegből 10% nyugdíjjárulékot vonnak.

Ha a nyugellátásban részesülő személy részére ápolási díjat folyósítanak, az ő esetében is levonják a 10%-os mértékű nyugdíjjárulékot?

A saját jogú nyugdíjban részesülő személy az ápolási díj után nyugdíjjárulékot nem fizet.

Az ápoló személy jogosulttá válhat-e a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira?

Az ellátás folyósításának ideje nem minősül biztosításban töltött időnek, de a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának (rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás) megállapításakor az ellátás folyósításának idejét az előzetes biztosítási időbe be kell számítani.

Az ápolási díjban részesülő személy jogosult-e egészségügyi szolgáltatásra?

Az ápolási díjban részesülő személy az ellátás folyósítása alatt, valamint annak megszűnésétől számított 45 napig jogosult az egészségügyi szolgáltatásra.

Mely esetben nem jogosult ápolási díjra a hozzátartozó?

Abban az esetben, ha az ápolat személy

- két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, óvodai

elhelyezésben vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, illetve köznevelési intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója, kivéve, ha

- = a köznevelési intézményben eltöltött idő a köznevelési intézményben, illetve a szakképző intézményben való kötelező tartózkodásra meghatározott időtartamot nem haladja meg,
- = az óvoda vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevételének, illetve a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg,
- = a köznevelési, illetve a felsőoktatási intézmény látogatása, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele csak az ápolást végző személy rendszeres közreműködésével valósítható meg,
- a tartós ápolást végzők időskori támogatása kivételével – rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja az ápolási díj összegét, ide nem értve, az ápolási díj mellett megállapított saját jogú nyugellátást, valamint azt a táppénzt, amelyet az ápolási díj folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységből adódó biztosítási jogviszony alapján – keresőképtelenné válása esetén – folyósítanak,
- szakiskola, középiskola nappali rendszerű képzésének tanulója, illetve felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója,
- keresőtevékenységet folytat és munkaidéje - az otthon történő munkavégzés kivételével - a napi 4 órát meghaladja.

Megállapítható-e az ápolási díj annak a személynek, akinek tartósan beteg gyermeke kollégiumi ellátásban részesül, s csak hétvégeken tartózkodik otthon?

Ha a tartósan beteg gyermek csak hétvégén tartózkodik otthon, az ápolási díj megállapítására nincs lehetőség.

Megállapítható-e az ápolási díj annak a hozzátartozónak, akinek tartósan beteg gyermeke általános iskolába jár, s igénybe veszi a napközi ellátást?

Az ápolási díjat abban az esetben lehet állapítani, ha a tartósan beteg gyermek csak a kötelező tanórai foglalkozásokon, valamint a kötelező tartózkodásra meghatározott további időtartamokban van az általános iskolában.

Mely esetben kell megszüntetni az ápolási díj folyósítását?

Ha

- az ápolat személy állapota az állandó ápolást már nem teszi szükségessé,

- az ápolást végző személy a kötelezettségét nem teljesíti,
- az ápolat személy meghal,
- az ápolást végző vagy az ápolat személy tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- jogosultságot kizáró körülmény következik be,
- azt az ápolást végző személy kérte,
- az ápolást végző személy az ápolási díjra való jogosultság feltételeinek felülvizsgálatára irányuló eljárást akadályozza,
- a gyámhatóság elrendeli az ápolat személy utógondozói ellátását.

Az ápolat halála esetén mikor szüntetik meg az ápolási díj folyósítását?

Az ápolat személy halála esetén az ápolási díjra való jogosultságot a halál időpontját követő harmadik hónap utolsó napjával kell megszüntetni.

Tartós ápolást végzők időskori támogatása

Ki jogosult a tartós ápolást végzők időskori támogatására?

Tartós ápolást végzők időskori támogatására jogosult az a szülő, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították, ha azon napot megelőzően, amelytől kezdődően az öregségi nyugdíj megállapítják - ide nem értve az öregségi nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását -, összeszámítva legalább 20 éven át saját háztartásában súlyosan fogyatékos, illetve tartósan beteg gyermekét ápolta, gondozta, és ezalatt legfeljebb napi 4 órában végzett otthonán kívül keresőtevékenységet, vagy a keresőtevékenységet az otthonában végezte.

Kit tekintünk súlyosan fogyatékos gyermeknek?

Súlyosan fogyatékos gyermek az, akinek

- aa) segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,
- ab) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- ac) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közép-súlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek

alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),

- ad) mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes.

Kit tekintünk tartósan beteg gyermeknek?

Tartósan beteg az a gyermek, aki egészségi állapotára figyelemmel előreláthatóan három hónapnál hosszabb időtartamban ápolásra, gondozásra szorul, és állandó és tartós ápolásra, gondozásra szorul az a gyermek, akiről a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő szakértő szakvéleménye ezt megállapítja.

Mennyi a tartós ápolást végzők időskori támogatásának összege?

A tartós ápolást végzők időskori támogatásának havi összege 50 000 forint. A támogatás a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtását megelőző hatodik hónap első napjától állapítható meg. A támogatás a jogosultság kezdő hónapjára tekintettel is teljes összegben jár.

A tartós ápolást végzők időskori támogatása nem minősül nyugellátásnak.

Mivel kell igazolni a támogatásra való jogosultságot?

A támogatásra való jogosultságnak a megállapításához igazolni kell, hogy

- a kérelmező általa ápolott, gondozott gyermeke a jogosultsághoz szükséges 20 éves időtartam alatt súlyosan fogyatékosnak vagy tartósan betegnek minősült, és
- a kérelmező a jogosultsághoz szükséges 20 éves ápolási, gondozási időtartam alatt legfeljebb napi 4 órában végzett otthonán kívül keresőtevékenységet, vagy a keresőtevékenységet az otthonában végezte.

Hol kell igényelni a tartós ápolást végző személyek időskori támogatásának megállapítását?

A kérelmet kérelmező öregségi nyugdíja ügyében illetékes járási hivatal nyugdíjmegállapító szervénél az e célra rendszeresített, és a Magyar Államkincstár honlapján (tcs.allamkincstar.gov.hu), továbbá a kormányzati

portálon közzétett adatlapon vagy az annak megfelelő adattartalommal rendelkező elektronikus űrlapon kell benyújtani.

Mely szerv folyósítja a támogatást?

A Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság.

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

Az étkeztetés szolgáltatási formái

- a) a szociális konyha és
- b) a népkonyha.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében **szociális segítséget** vagy – a szociális segítséget is magába foglaló – **személyi gondozást** nyújtanak.

A szociális segítség keretében milyen segítséget nyújtanak?

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,

- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.

A személyi gondozás keretében milyen segítséget nyújtanak?

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- és a szociális segítést.

A házi segítségnyújtás megállapítása iránti kérelem benyújtását követően vizsgálják az igénylő gondozási szükségletét?

Igen, a házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálják az igénylő személy a gondozási szükségletét. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében állapítják meg, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

Milyen időtartamra jár a házi segítségnyújtás?

A házi segítségnyújtást a napi gondozási szükségletnek megfelelő, a szolgáltató és az igénybe vevő által közösen meghatározott időtartamban biztosítják.

Ha a gondozási szükséglet az értékelő adatlap szerint - III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig házi segítségnyújtásra jogosult.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak, vallási közösségek és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítés keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- a rászoruló vagy krízishelyzetben lévő személyek számára jelzőrendszeres készenléti szolgálatot biztosít,

2022. január 1-jétől a kijelölt család- és gyermekjóléti központ fogyatékosügyei tanácsadást biztosít. A fogyatékosügyei tanácsadás keretében a gyermekjóléti központ elősegíti a fogyatékosokkal élő emberek és családtagjaik információkhoz, szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférést, valamint az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósulását.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából ki a szociálisan rászoruló?

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Mi a támogató szolgáltatás feladata?

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkésztségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során ki minősül szociálisan rászorultnak?

Súlyosan fogyatékos a fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy. A súlyos fogyatékoságot az ellátás megállapítását igazoló irattal kell igazolni.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül.

Fogyatékos személyek nappali intézményében három éven aluli gyermek nem gondozható. Fogyatékos személyek nappali intézményében nem gondozható az a személy, aki

- a) veszélyeztető magatartást tanúsít,
- b) orvosi ellátást és állandó ápolást igényel.

A fentiekben foglaltakon túl az a gyermek sem gondozható fogyatékosok nappali intézményében, aki köznevelési intézményben történő nevelésre, oktatásra alkalmas, és felvétele, elhelyezése a korának, állapotának megfelelő köznevelési intézményben biztosítható.

Fogyatékos személyek nappali ellátásának az igénybevételére vonatkozó kérelemhez csatolni kell a fogyatékoság fennállását igazoló:

- tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértő véleményét, vagy
- a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet, vagy
- a súlyos fogyatékoság fennállása okán megállapított ellátásról szóló határozatot.

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSI FORMÁK

Fogyatékos személyeket ellátó intézmények

Ki gondozható a fogyatékos személyek otthonában?

Az a fogyatékos személy, akinek oktatására, képzésére, gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség. Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el fogyatékosok otthonában.

Kiknek nyújt ellátást a fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye?

Azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetve látássérült személyeknek elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg. Az intézmény előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése. Az alapvizsgálat elvégzésének kezdeményezésével egyidejűleg a komplex szükségletfelmérést is el kell végezni. A fogyatékos személyek bentlakásos intézményének a vezetője tájékoztatja az elhelyezést igénylő személyt és/vagy törvényes képviselőjét a támogatott lakhatás igénybevételeének a lehetőségéről.

Kiknek nyújt ellátást a fogyatékos személyek gondozóháza?

Azoknak a fogyatékos személyeknek biztosítanak ellátást, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

Lakóotthon – fogyatékkal élő személyek számára

A lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, illetve tizennégy fogyatékos személyt - ideértve az autista személyeket is - befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önállósága mértékének megfelelő ellátást biztosít.

Milyen lakóotthoni ellátási formák léteznek?

A lakóotthoni ellátás formái fogyatékos személyek lakóotthona esetében:

- rehabilitációs célú lakóotthon,

- ápoló-gondozó célú lakóotthon.

Ki helyezhető el rehabilitációs célú lakóotthonban?

- aki intézményi elhelyezés során felülvizsgálatban részt vett, és a felülvizsgálat eredménye, illetve a gondozási terv és egyéni fejlesztés alapján lakóotthoni elhelyezése az önálló életvitel megteremtése érdekében indokolt;
- aki családban él és képességei fejlesztése, valamint ellátása lakóotthoni keretek között biztosítható és rehabilitációja családjában nem oldható meg és
- önellátásra legalább részben képes;
- lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem.

Ki helyezhető el a fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonába?

A fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonába - intézményből történő elhelyezés esetén a felülvizsgálat és az egyéni fejlesztés eredményeire figyelemmel - a fogyatékoság jellegétől és súlyosságától függetlenül helyezhető el fogyatékos személy, ha:

- ellátása lakóotthoni keretek között biztosítható és rehabilitációja családjában nem oldható meg, és
- önellátásra legalább részben képes;
- lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem érte el.

Támogatott lakhatás

Fogyatékkal élő személyek számára a támogatott lakhatás az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében:

- lakhatási szolgáltatást,
- önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt,
- közszolgáltatások és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások igénybevételeiben való segítségnyújtást biztosít, továbbá az
- ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén
  - a) felügyeletet,
  - b) étkeztetést,
  - c) gondozást,

- d) készségfejlesztést,
- e) tanácsadást,
- f) pedagógiai segítségnyújtást,
- g) gyógypedagógiai segítségnyújtást,
- h) szállítást,
- i) háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást biztosít.

Hol nyújtható a lakhatási szolgáltatás?

A lakhatási szolgáltatás

- legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy
- hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy
- legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható.

A fenntartó hogyan nyújtja az étkezést, az ápolást-gondozást, a fejlesztést, a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat?

A fenntartó a nevezett szolgáltatásokat

- szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel az adott szolgáltatási elem nyújtására kötött megállapodás útján,
- a támogatott lakhatás részeként, a szociális szolgáltatás működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek teljesítésével,
- a fenntartó saját fenntartásában álló, az adott szolgáltatási elem nyújtására képes szociális szolgáltató útján,
- az a)-i) pontban meghatározott szolgáltatási elemekre kiterjedő tevékenységi köre szerinti működési feltételeknek megfelelő szervezet útján, az intézményi szolgáltatások intézményen kívüli szervezet által történő ellátásának szabályai szerint biztosíthatja.

A fogyatékkal élő személyek számára biztosított szociális szolgáltatások igénybevétele

Az intézmények igénybevételevel kapcsolatos tudnivalók

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen kiskorú vagy a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet vagy indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve - a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételevel

összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő.

Ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhatóság előzetes jóváhagyása szükséges.

Mi alapozza meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését?

- a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,
- a bírói ítélet,
- az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata,
- a személyes gondoskodás iránti kérelemről döntení jogosult személy intézkedése alapozza meg.

Milyen szakvélemények szükségesek az intézményi ellátások igényléshez?

A fogyatékos személyek bentlakásos intézményébe történő felvételre irányuló kérelemhez mellékelni kell az igénybe vevő szakorvosának, kezelőorvosának szakvéleményét.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékoság fennállását igazoló,

- a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy
- a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet vagy
- a fogyatékosági támogatás, a vakok személyi járadéka illetve magasabb összegű családi pótlék megállapításáról dokumentumot.

Mikor szűnik meg az intézményi jogviszony?

Az intézményi jogviszony megszűnik

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha e törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

Az intézményvezető mely esetekben szünteti meg az intézményi jogviszonyt?

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- másik intézménybe történő elhelyezése indokolt, vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- a házirendet súlyosan megsérti,
- az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésszámítás-fizetési kötelezettségének nem tesz eleget,
- az ellátott jogosultsága megszűnik.

EGYÉB KEDVEZMÉNYEK

Személyi kedvezmény

A súlyosan fogyatékos magánszemély az összevont adóalapját személyi kedvezménnyel csökkenti.

Kit lehet súlyosan fogyatékos személynek tekinteni?

Súlyosan fogyatékos magánszemélynek azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékosnak minősülő betegségekről szóló kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

Mekkora a kedvezmény mértéke?

A kedvezmény jogosultsági hónaponként a minimálbér egyharmada száz forintra kerekítve.

Jogosultsági hónapként azok a hónapok vehetők figyelembe, amelyekben a fogyatékos állapot az erről szóló igazolás, határozat alapján legalább egy napig fennáll.

Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

Mentes az adó alól a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab - 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsis személyszállító szolgáltatásra használt - személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint/adóév erejéig. Ha a

mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Utazási kedvezmény

Ki jogosult az utazási kedvezményre?

Utazási kedvezmény igénybevételére jogosult:

- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a vak személy, aki vakok személyi járadékában részesül, az erről szóló igazolás alapján, vagy a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének érvényes arcképes igazolványával rendelkezik;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének érvényes arcképes igazolványával utazó hallássérült személy;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a személy, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, a fogyatékosági támogatási szerv által kiállított hatósági bizonyítvány alapján,
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, fogyatékosági támogatási szerv által kiállított hatósági bizonyítvány alapján,
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel a fenti személyekkel együtt utazó személy.

Az utazási kedvezmény mértéke

Fogyatékos személyek utazási kedvezménye	Kedvezmények a helyközi közlekedésben		Kedvezmények a helyi közlekedésben
	jegykedvezmény	bérletkedvezmény	bérletkedvezmény
	(vasúti személyszállítás, HÉV, autóbusz-, komp- és révközlekedés) %		(helyi közúti és kötött-pályás közlekedés) %
vak személy	90	90	100
hallássérült személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a súlyosan fogyatékos személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vak személy és hallássérült személy 1 fő kísérője	90	-	100

Utazási költségtérítés

A korai fejlesztést és gondozást, illetve a nem önkéntes pedagógiai szakszolgálati feladatellátást nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár.

Az utazási költségtérítés mértéke megegyezik az adott távon menetrend szerint közlekedő közforgalmú közlekedési eszközök igénybevételére megszabott - a helyközi járatokon érvényes, a biztosított által igénybe vehető, a személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabályban meghatározott kedvezmény összegével csökkentett legolcsóbb díjtételű menetjegy árával. A hely-és pótjegyek árához nem jár utazási költségtérítés.

Azt a biztosítottat, aki a beutalásra jogosult orvos döntése alapján betegsége, egészségi állapota miatt tömegközlekedési eszközön utazni nem képes - melynek tényét és indokát a beutalásra jogosult orvos az utazási utalványon feltünteti -, utazási költségtérítésként kilométerenként 21 forint illeti meg. Amennyiben a biztosított egészségi állapota miatt kísérő szükséges, a fenti összeg együttesen illeti meg a biztosítottat és kísérőjét.

Az útvonal hosszának meghatározásánál az adott viszonylatban legrövidebb távon közlekedő tömegközlekedési eszköz útvonalát kell figyelembe venni.

A SÚLYOS MOZGÁSKORLÁTOZOTT SZEMÉLYEK KÖZLEKEDÉSI ÉS EGYÉB KEDVEZMÉNYEI

Milyen közlekedési kedvezmény megállapítását kérheti a súlyos mozgáskorlátozott személy?

A személygépkocsi szerzési támogatás, valamint a személygépkocsi átalakítási támogatás megállapítását lehet kérni.

Milyen közlekedési kedvezmény megállapítását kérheti az egyéb fogyatékossgal rendelkező személy?

Az egyéb fogyatékossgal rendelkező személy új vagy használt gépkocsi vásárlásához kérhet gépkocsi szerzési támogatást.

Ki minősül súlyos mozgáskorlátozott személynek?

A kedvezmények megállapítása szempontjából súlyos mozgáskorlátozott személy:

- az a fogyatékossgai támogatásban részesülő személy, aki mozgásszervi fogyatékosnak minősül, vagy halmozottan fogyatékosnak minősül és halmozott fogyatékossgai közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékossg,
- az a személy, aki a 18. életévét nem töltötte be és a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékossgokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott, az „L” betűjel szerinti mozgásszervi fogyatékossgban szenved, vagy a „P” betűjel szerinti többszörös és összetett betegségben szenved és a többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékossgot okoz,
- a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy, amennyiben ez az állapota várhatóan legalább három éven keresztül fennáll, s ennek tényét a rehabilitációs szakértői szervként eljáró hivatal szakvéleménye igazolja.

Ki minősül egyéb fogyatékossgal élő személynek?

Az a személy, aki

- fogyatékossgai támogatásra: látási, hallási, értelmi fogyatékosként, vagy azért jogosult, mert állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, vagy azért, mert állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy

véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul, vagy

- a vakok személyi járadékában részesül, vagy
- fogyatékosági támogatásra halmozottan fogyatékos személyként jogosult, kivéve, ha egyik fogyatékosága mozgásszervi fogyatékoság, mivel ebben az esetben természetesen mozgásszervi fogyatékosnak tekinthető.
- a 18. életévét nem töltötte be, és magasabb összegű családi pótlékra az Mr. 1. mellékletében meghatározottak szerint a „K” vagy az „M” betűjel alapján, vagy az „N” betűjel alapján jogosult, továbbá, aki az Mr. 1. mellékletében meghatározott, a „P” betűjel szerinti többszörös és összetett betegségben szenved, és a többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik az Mr. 1. mellékletében meghatározottak szerint a „K” vagy az „M” betűjel szerinti, vagy az „N” betűjel szerinti betegség, illetve fogyatékoság.

Ki mi minősül a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személynek?

Közlekedőképességében súlyosan akadályozott az a személy, akinek a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet 1. melléklete szerinti

- a) mozgásszervi részkárosodása,
- b) idegrendszeri károsodás okozta felső végtagi részkárosodása,
- c) idegrendszeri károsodásból eredő járászavara,
- d) alsó, illetve felső végtagi perifériás keringési károsodás miatti részkárosodása, vagy
- e) az egészségi állapot meghatározásának módszerére vonatkozó szabályok alapján az a)-d) pont szerinti két részkárosodása együttesen eléri vagy meghaladja a 40%-ot, közlekedési képessége a d4452, d4500, d4501 vagy d4702 FNO kódok szerint legalább súlyosan nehezített, és ezen állapota várhatóan legalább három éven keresztül fennáll.

Mit tartalmaz a közlekedőképesség minősítéséről szóló szakvélemény?

A szakvélemény tartalmazza

- a közlekedőképesség súlyos akadályozottságának fennállását vagy fenn nem állását,
- a következő felülvizsgálat időpontját.

Személygépkocsi szerzési támogatás

Milyen járművet lehet a személygépkocsi szerzési támogatással vásárolni?

- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsit, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsit, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerékű járművet, kivéve a quadot, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszéket.

Mennyi a szerzési támogatás mértéke?

- új járműnek minősülő személygépkocsi vásárlása esetén **1.000.000,-** forint,
- újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsi esetén a vételár **60%-a**, de legfeljebb **600.000,-** forint,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerékű jármű esetén a vételár **60%-a**, de legfeljebb **600.000,-** forint, vagy
- járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék esetén a vételár **60%-a**, de legfeljebb **600.000,-** forint.

Az utóbbi két esetben vételárnak a társadalombiztosítási támogatással csökkentett vételár minősül.

Személygépkocsi átalakítás

Milyen átalakításra használható fel a támogatás?

Személygépkocsi átalakítási támogatás a személygépkocsinak

- a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújt hozzájárulást.

Mennyi a személygépkocsi átalakítás támogatásának mértéke?

A személygépkocsi átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000,- Forint.

Egyidejűleg lehet-e a személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatást igényelni?

Igen, a szerzési és az átalakítási támogatás egyidejűleg is igényelhető.

Mely esetben jogosult a súlyos mozgáskorlátozott személy a közlekedési kedvezményre?

A személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a súlyos mozgáskorlátozott személy

- a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült közlekedési kedvezményben, és
- a keretszámra tekintettel a közlekedési kedvezmény számára megállapítható, és
- új, vagy használt gépkocsi szerzési kérelem esetében az igénylő vezetői engedéllyel rendelkezik vagy őt szállítást végző személy szállítja,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű iránti szerzési kérelem esetén a súlyos mozgáskorlátozott személy vezetői engedéllyel rendelkezik, és
- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához benyújtott átalakítási támogatás iránti kérelem esetén önálló személygépkocsi használó vagy őt a szállítást végző személy szállítja.

Az egyéb fogyatékossgal élő személynek mely esetben lehet új vagy használt gépkocsi vásárlásához támogatást nyújtani?

Új vagy használt gépkocsi vásárlásához szerzési támogatásra az egyéb fogyatékossgal élő személy abban az esetben jogosult, ha

- a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és
- a keretszámra és az egyéb feltételekre tekintettel a szerzési támogatás számára megállapítható, és
- önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja.

Ki minősül önálló személygépkocsi használó személynek?

Önálló személygépkocsi használónak az a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy minősül, aki gépkocsi vezetésére jogosító

érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, továbbá az a súlyos mozgáskorlátozott személy, aki

- három- vagy négykerékű segédmotoros kerékpár vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, vagy
- gépjárművezetői alkalmasságát az átalakítás előírásával megállapították, és nem áll járművezetéstől eltiltó jogerős bírói ítélet vagy szabálysértési határozat hatálya alatt.

Ki tekinthető szállítást végző személynek?

Szállítást végző személy a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy személygépkocsival történő szállítását írásbeli nyilatkozatban vállaló, gépkocsi vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkező

- vér szerinti, örökbefogadó- és nevelőszülő, házastárs, élettársi nyilvántartásba bejegyzett élettárs,
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személlyel legalább egy éve közös háztartásban élő, a fentiekbe nem tartozó egyenesági rokon vagy testvér,
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy személygépkocsival történő szállítását a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény szerinti önkéntes jogviszonyban végző személy, amennyiben nem áll a járművezetéstől eltiltó jogerős bírói ítélet vagy szabálysértési határozat hatálya alatt.

Kit részesítenek előnyben a közlekedési kedvezmény megállapítása során?

A közlekedési kedvezmény megállapításánál előnyben kell részesíteni azt a súlyos mozgáskorlátozott személyt valamint egyéb fogyatékossgal élő személyt, aki

- kereső tevékenységet folytat,
- tanulói, képzési jogviszonyban áll,
- 14 éven aluli gyermeket egyedülállóként nevel, vagy
- honvédelmi kötelezettség teljesítése során, azzal összefüggésben vált súlyos mozgáskorlátozott, vagy egyéb fogyatékossgal élő személlyé.

A fentiek körébe nem tartozó súlyos mozgáskorlátozott személy és egyéb fogyatékossgal élő személy csak akkor részesíthető közlekedési kedvezményben, ha valamennyi, a fenti feltételeknek megfelelő kérelem alapján megállapították a jogosultságot, és ez a keretszámot nem merítette ki.

A kedvezmény megállapítása szempontjából ki tekinthető kereső tevékenységet folytatónak?

Kereső tevékenység: minden olyan munkavégzés, amelyért díjazás jár, továbbá kereső tevékenységet folytatónak kell tekinteni azt a személyt is, aki külön törvény szerint egyéni vállalkozónak minősül, valamint aki gazdasági társaság tevékenységében személyes közreműködés vagy mellékszolgáltatás keretében történő munkavégzés útján vesz részt, illetve aki a társaság vezető tisztségviselője vagy a társasági szerződésben közreműködési/munkavégzési kötelezettsége/joga fel van tüntetve.

Az olyan munkavégzés, amelyért jogszabály alapján tiszteletdíj jár, akkor minősül kereső tevékenységnek, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát meghaladja.

A mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenység akkor minősül kereső tevékenységnek, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál figyelembe kell venni.

A külön törvény alapján végzett közérdekű önkéntes tevékenység nem minősül kereső tevékenységnek azzal, hogy a közérdekű önkéntes tevékenység is kereső tevékenységnek minősül, ha az önkéntes szerződést legalább egy évre vagy határozatlan időre kötötték, és az önkéntes a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény alapján ellenszolgáltatásnak nem minősülő juttatásban részesül.

A külön törvény alapján nevelőszülői jogviszony keretében végzett tevékenység nem minősül kereső tevékenységnek.

Kereső tevékenységet folytatónak minősül a munkanélküli járadékban, álláskeresési járadékban, álláskeresési segélyben, vállalkozói járadékban vagy képzési támogatásként nyújtott keresetpótló juttatásban részesülő személy.

A kedvezmény megállapítása szempontjából ki áll tanulói vagy képzési jogviszonyban?

Tanulói, képzési jogviszonyban álló:

- a korai fejlesztésben és gondozásban részesülő gyermek,
- a bölcsőde gondozottja,
- a közoktatási intézmény neveltje vagy tanulója,
- a felsőoktatási intézmény hallgatója,
- az a kiskorú gyermek, aki személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermek rehabilitációját, rehabilitációját, fejlesztő foglalkoztatását szolgáló egyéb intézmény gondozás, nevelés, oktatás céljából történő rendszeres látogatója – feltéve, hogy gondozása, nevelése, oktatása a hat hónapot előreláthatólag meghaladja –,

- az a kiskorú gyermek, akinek egészsége megőrzése miatt gyógyító intézetbe történő szállítása havonta legalább két alkalommal szükséges,
- az átképzésben részesülő álláskereső.

Ki minősül egyedülállónak?

Egyedülálló: az a személy, aki hajadon, nőten, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van, azzal, hogy a házastársak akkor tekinthetők különélőnek, ha lakcímük különböző.

A kedvezmény megállapításának menete

Hova kell benyújtani a közlekedési kedvezmény iránti kérelmet?

A fővárosi vagy vármegyei kormányhivatalhoz.

A kedvezmény megállapítása függ-e súlyos mozgáskorlátozott személy, vagy családja jövedelmi helyzetétől?

Nem, a rendeletben meghatározott feltételekkel rendelkező súlyos mozgáskorlátozott személy részére a kedvezményre való jogosultságot jövedelmi vizsgálat nélkül állapítják meg.

A kérelemben mit szükséges megjelölni?

A kérelemben fel kell tüntetni, hogy a kérelmező a szerzési vagy átalakítási támogatás melyik típusát igényli, valamint a szállítást végző személy esetén a szállítást végző személy természetes személyazonosító adatait.

Milyen iratokat kell a kérelemhez mellékelni?

- a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat, ha az iratok másolata a hivatalnak nem áll rendelkezésére, az adatok a nyilvántartásában nem szerepelnek és általa nem beszerezhetőek;
- az önálló személygépkocsi használó vagy a szállítást végző személy nyilatkozatát érvényes vezetői engedélye meglétéről, vagy a gépjárművezetői alkalmassága megállapításáról, valamint arról, hogy nem áll a járművezetéstől eltöltő jogerős bírói ítélet vagy szabálysértési határozat hatálya alatt;
- a szállítást végző személy írásbeli nyilatkozatát, - ha a hivatalnak nem áll rendelkezésére, az adatok a nyilvántartásában nem szerepelnek és általa nem beszerezhetőek - a hozzátartozói kapcsolatot igazoló dokumentum fénymásolatát, a nyilatkozatot a közös háztartásban élésről, az önkéntes szerződés fénymásolatát;

- a kereső tevékenység folytatását igazoló dokumentumokat,
- a tanulói, képzési jogviszony fennállását igazoló dokumentumokat,
- a kérelmező nyilatkozatát a gyermek egyedülállóként nevelésének tényéről,
- a hadigondozásról szóló törvény szerinti hadieredetű fogyatkozás fennállását igazoló szakvéleményt;
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő és a szállítást végző személy nyilatkozatát arról, hogy nem részesült ő maga vagy más személy rá tekintettel közlekedési kedvezményben, és
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy nyilatkozatát arról, hogy a szerződés megkötését vállalja.

A kormányhivatal mely határidőig dönt a jogosultság megállapításáról?

A hivatal

- a tárgyév március 31-éig benyújtott kérelmek esetén a tárgyév június 15-éig,
- a tárgyév szeptember 30-áig benyújtott kérelmek esetén a tárgyév december 15-éig az általa létrehozott bizottság véleményének kikérésével dönt a jogosultságokról.

A hivatal a tárgyév március 31-éig benyújtott kérelmekről történő döntése során legfeljebb a keretszám 50%-ának megfelelő támogatás felhasználásáról határozhat. A támogatást nem eredményező azon kérelmekről, amelyek esetében az elutasítás indoka a keretszám kimerülése, a hivatal tárgyéven belül – a szeptember 30-áig benyújtott kérelmekkel egyidejűleg – ismételt benyújtás nélkül határoz.

A közlekedési kedvezményben nem részesített kérelmezők között a hivatal sorrendet állít fel, és abban az esetben, ha a támogatás felhasználására előírt határidő lejár, vagy a jogosult a megállapított támogatásról lemond, az új jogosultakat ennek a sorrendnek megfelelően jelöli ki.

A támogatás felhasználása

Hogyan lehet a támogatást felhasználni?

- új gépkocsi vásárlás esetén a kiválasztott közreműködő szervezettel vagy annak a konzorciumi szerződésben megjelölt tagjával kötött adásvételi szerződés keretében,
- használt gépjármű vásárlása esetén a közreműködő szervezettel vagy a belföldi kereskedelmi forgalomban személygépkocsik értékesítésével foglalkozó, adószámmal rendelkező szervezettel vagy személlyel (a továbbiakban: autókereskedő) kötött adásvételi szerződés keretében,
- a fentiekbe nem tartozó esetben a hivatal által kiállított utalvány vételárba vagy az átalakítás költségébe történő beszámításával történik.

A támogatás felhasználása során az adásvételi szerződést a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személlyel kell megkötni, az utalványt pedig a súlyos mozgáskorlátozott személy nevére kell kiállítani.

Mikor kell megkötni az adásvételi szerződést?

A közreműködő szervezet a jogosultságot megállapító határozat véglegessé válását követő harminc napon belül megkeresi a támogatásra jogosult személyt, és tájékoztatja

- a rendelkezésre álló személygépkocsik megvásárlásának feltételeiről,
- arról, hogy milyen feltételekkel vehet igénybe kölcsönt a személygépkocsi megvásárlásához.

Erre irányuló igény esetén a kölcsönszerződést a megállapított szerzési támogatás összegének, valamint a szerzési támogatás jogosultja által befizetett önerő levonásával a vételárból fennmaradó összegre kell megkötni.

Az adásvételi szerződés egy példányát a miniszternek meg kell küldeni. A miniszter a szerzési támogatás összegét a szerződés beérkezését követő 20 napon belül utalja át a közreműködő szervezet vagy az autókereskedő részére.

Meddig kell az adásvételi szerződést megkötni?

Ha az adásvételi szerződés a határozat véglegessé válásától számított négy hónapon belül nem jön létre, a szerzési támogatás nem folyósítható. Ebben az esetben a hivatal a felszabadult szerzési támogatásnak megfelelő összegben új jogosultat jelöl ki.

Mikor nyílik lehetőség a gépkocsi megvásárlására?

A személygépkocsi a támogatást megállapító határozat véglegessé válását követően vásárolható meg. A határozat véglegessé válása előtti megvásárlás esetén a szerzési támogatás nem folyósítható.

A hivatal mikor állítja ki az utalványt?

A hivatal a segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő gépi meghajtású kerekesszék, illetőleg a gépkocsi átalakítása esetén utalványt állít ki. Az utalványt a hivatal a jogosultságot megállapító határozatának véglegessé válását követő tizenöt napon belül állítja ki.

Mikor vásárolható meg a segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő gépi meghajtású kerekesszék, illetőleg a gépkocsi átalakítását mikor lehet elvégeztetni?

A jármű, illetve kerekesszék az utalvány kiállítását követően vásárolható meg, a személygépkocsi pedig ezt követően alakítható át. Az utalvány kiállítása előtti megvásárlás vagy átalakítás esetén a közlekedési kedvezmény nem folyósítható.

Meddig használható fel az utalvány?

Az utalvány a kiállításától számított hat hónapig használható fel. A hivatal a lejárt és a fel nem használt utalvány esetében új jogosultat jelöl ki.

Hol használható fel az utalvány?

Az utalvány a belföldi kereskedelmi forgalomban járművek, illetve gyógyászati segédeszközök értékesítésével foglalkozó, adószámmal rendelkező kereskedőnél, illetve belföldi, adószámmal rendelkező, személygépkocsi szervizelését és karbantartását végző szolgáltatónál használható fel. A kereskedő az utalvány értékét a vételárba, illetve az átalakítás költségébe beszámítja.

A kereskedő az utalványt a közlekedési kedvezmény összegének kiegyenlítése céljából - legkésőbb az utalvány lejártát követő 15 napon belül - a miniszterhez nyújtja be, és mellékeli az általa kiállított számla egy példányát.

A miniszter az utalvány ellenértékét 20 napon belül kiegyenlíti.

Új vagy használt gépkocsi vásárlása esetén jegyeznék-e be elidegenítési tilalmat?

Igen. A szerzési támogatással érintett személygépkocsi az adásvételi szerződés megkötésének napjától számított három éven belül nem idegeníthető el.

A személygépkocsi forgalomba helyezésére, illetve tulajdonjogának átírására a közlekedési igazgatási hatóságnál indított eljárásban a szerzési támogatás jogosultja jár el, és kezdeményezi az elidegenítési tilalomnak a járműnyilvántartásba az állam javára történő bejegyzését. A szerzési támogatás jogosultja a személygépkocsi forgalomba helyezésére vagy átírására irányuló eljárás során köteles nyilatkozni arról, hogy a személygépkocsit szerzési támogatás felhasználásával vásárolta.

Ha a szerzési támogatás jogosultja az elidegenítési tilalom bejegyzésével kapcsolatos kötelezettségét nem teljesíti, a szerzési támogatást vissza kell fizetnie. A visszafizetést a hivatal rendeli el.

Az elidegenítési tilalom fennállása alatt van-e lehetőség a gépkocsi elidegenítésére?

A szerzési támogatás jogosultja, illetve örököse a hivatal előzetes hozzájárulásával az elidegenítési tilalom fennállásának ideje alatt a személygépkocsit csak akkor idegenítheti el, ha a szerzési támogatásnak a határozathozatal napjától számított időarányos részét a miniszternek visszafizeti. A hivatal az előzetes hozzájárulást megadó határozatában rendelkezik a támogatás időarányos részének tizenöt napon belüli visszafizetéséről, az elidegenítési tilalom járműnyilvántartásból való törléséről és a törzskönyvnek a szerzési támogatás jogosultja, illetve örököse részére történő kiadásáról. A hivatal az elidegenítési tilalom törlését akkor kezdeményezi a közlekedési igazgatási hatóságnál, ha a visszafizetés megtörténtét a miniszter visszaigazolja, vagy a szerzési támogatás jogosultja, illetve örököse hitelt érdemlően igazolja. Ha a szerzési támogatás időarányos részének visszafizetése a határozatban megállapított határideig nem történik meg, a hivatal az előzetes hozzájárulást visszavonja.

Mely esetekben rendeli el a hivatal az elidegenítési tilalom törlését?

- Ha a személygépkocsit műszaki állapota miatt a közúti forgalomból véglegesen kivonták vagy a személygépkocsit eltulajdonították, a hivatal az elidegenítési tilalom törlését a szerzési támogatás jogosultjának, illetve örökösének kérelmére rendeli el. Ha a kérelemhez nem mellékeltek a törlésre okot adó körülmények igazolására szolgáló okiratok másolatát, a hivatal adatszolgáltatási kérelemmel fordul a közlekedési igazgatási hatósághoz. A hivatal a határozatot közli a közlekedési igazgatási hatósággal, és kezdeményezi az elidegenítési tilalom törlését.
- A hivatal az elidegenítési tilalom törlését abban az esetben is elrendeli, ha a személygépkocsinak a műszaki állapota miatt a közúti forgalomból történő végleges kivonására még nem került sor, de a szerzési támogatás jogosultja, illetve örököse igazolja, hogy rendelkezik regisztrált bontó-hulladékkezelő által kiállított bontási átvételi igazolással, valamint azt, hogy a személygépkocsi közúti forgalomból történő végleges kivonására irányuló kérelmét a közlekedési igazgatási hatósághoz benyújtotta.

Mi történik abban az esetben, ha a kedvezményt jogalap nélkül és rosszhiszeműen veszik igénybe?

A közlekedési kedvezmény jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybevétele esetén a jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybe vevő köteles azt kamattal megemelt összegben visszafizetni.

Lehet-e támogatás visszafizetésére fizetési halasztást vagy részletfizetési kedvezményt kérni?

Ha a jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybe vevő igazolja, hogy tartozásának azonnali vagy egy összegben való megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire való tekintettel magának vagy a tartásra szoruló hozzátartozójának aránytalanul súlyos anyagi megterhelést jelentene, részére a hivatal a kérelemben megjelölt időtartamú, de legfeljebb tizenkét hónapos fizetési halasztást, vagy harminchat hónapon keresztül részletfizetést engedélyezhet.

A jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybe vevő, illetve rá tekintettel más személy hét évig nem részesíthető közlekedési kedvezményben.

Parkolási Igazolvány

Ki jogosult parkolási igazolványra?

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Kormányrendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet értelmében látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel) minősül.

Hol kell igényelni a parkolási igazolványt?

Az igazolvány kiadására irányuló eljárás kérelemre indul. A kérelmet a fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalánál, kormányablaknál lehet benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a betegséget, fogyatékoságot igazoló szakvéleményt. Ha az ügyfél nem személyesen nyújtja be kérelmét, egy darab igazolványképet is mellékelnie kell a kérelméhez. Az igazolvány kiadására irányuló kérelem a lakóhely vagy tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél is előterjeszthető, aki azt megvizsgálja, és az ügyfelet szükség esetén hiánypótlásra szólítja fel. Ezt

követően a kérelmet haladéktalanul megküldi a jogosult lakóhelye szerint illetékes járási hivatalnak.

A személyesen eljáró ügyfél a kérelem előterjesztésekor a kérelmet saját kezűleg írja alá. Az ügyfélnek a kérelmet akkor is saját kezűleg kell aláírnia, ha helyette meghatalmazottja jár el. Az ügyfél írásképtelensége esetén a kérelmen ezt a tényt - az aláírás céljára szolgáló rovatban - a hivatal „írásképtelen” bejegyzéssel tünteti fel.

A kérelemhez milyen szakvéleményt kell benyújtani?

- a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személynek:

A rehabilitációs szakértői szervként eljáró szerv szakvéleményét a közlekedőképesség akadályozottságáról. Ha a szakvélemény, nem áll rendelkezésre, a kérelemhez mellékelni kell a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat.

- a fogyatékosági támogatásban részesülő látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista személynek:

A fogyatékosági támogatási szervnek szakhatósági állásfoglalását vagy szakvéleményét a súlyos fogyatékoság minősítéséről.

- a vakok személyi járadékában részesülő, 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített személynek:

A területi vezető személy által a vakok személyi járadékának kérelmezésekor kiállított nyilvántartási lapot.

- a magasabb összegű családi pótlékban részesülő esetén?

A szakorvos igazolását arról, hogy a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel) minősül.

Meddig érvényes az igazolvány?

Az igazolvány a kiállítás napjától számított 3 évig hatályos. Ha a szakvélemény vagy szakhatósági állásfoglalás a következő felülvizsgálat, ellenőrző vizsgálat időpontjaként, illetve az állapot fennállásának várható időpontjaként 3 évnél rövidebb időtartamot határoz meg, az igazolvány hatályossági ideje megegyezik a szakvélemény érvényességi idejével.

A jogosultság további fennállása esetén az igazolvány hatályossága újabb 3 éves időtartamra, illetve a szakvélemény hatályának megfelelő időtartamra meghosszabbítható.

Az igazolvány időbeli hatályának meghosszabbítása az igazolvány hatályának lejártá előtt legfeljebb 90 nappal kezdeményezhető, az új igazolvány időbeli hatályának kezdete az új igazolvány kiállításának napja.

Fontos tudni

Használatkor az igazolványt a mozgásában korlátozott személyt szállító jármű szélvédője mögött úgy kell elhelyezni, hogy előlapja a hatályosság és a jogosultság ellenőrzése céljából látható legyen. Az igazolványt az ellenőrzésre jogosult személy felszólítására ellenőrzés céljából át kell adni.

Az igazolvány nem adható át használatra az arra jogosulatlan személynek. A jogosultat szállító jármű vezetője az igazolvány által biztosított kedvezményekkel csak a jogosult szállítása esetén élhet.

Amennyiben a jogosult maga él vissza az igazolvány biztosította kedvezményekkel, az igazolványt vissza kell vonni és a visszavonástól számított egy évig részére új igazolvány nem állítható ki.

Az igazolványban foglaltak adattartalmát, érvényességét, hatályát, jogszerű használatát a rendőrség és a közterület-felügyelő jogosult ellenőrizni.

Ha az igazolvány kiadásáig a kérelemben feltüntetett adatokban változás következik be, az ügyfél köteles az adatváltozást haladéktalanul bejelenteni és a kérelmet annak megfelelően módosítani.

A nyilvántartott adatok megváltozását az adatváltozást követő 15 napon belül be kell jelenteni a hivatalnál. Ha az adatváltozás az igazolványban feltüntetett adatokat is érinti, a bejelentéssel egyidejűleg az igazolvány cseréjét is kérelmezni kell.

Mely esetben érvénytelen az igazolvány?

- a jogosult meghalt;
- időbeli hatálya lejárt;
- a jogosult személyére és jogosultságára vonatkozó adatok megállapítására alkalmatlan;
- meghamisították;
- a hivatal a visszavonását a nyilvántartásba bejegyezte;
- a hivatal, illetve a közúti közlekedési nyilvántartási szerv az okmány elvesztése, eltulajdonítása, valamint megsemmisülése tényét a nyilvántartásba bejegyezte.

Akadálymentesítési támogatás

Mennyi az akadálymentesítési támogatás összege?

Az akadálymentesítési támogatás

- akadálymentes új lakás építéséhez, lakás vásárlásához legfeljebb **háromszázezer forint**, ha az építető vagy a vásárló, illetve az építetővel vagy a vásárlóval együtt költöző - a Ptk. szerinti - közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy,
- meglévő lakáson, lakóépületen végzett akadálymentesítéshez **legfeljebb háromszázezer forint**, ha a lakás tulajdonosa, illetve a tulajdonossal közös háztartásban élő - a Ptk. szerinti - közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy, ha az önkormányzati lakásra határozatlan idejű bérleti jogviszonnyal rendelkező személy vagy vele közös háztartásban élő - a Ptk. szerinti - közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy.

Mely esetben lehet az akadálymentesítési támogatást igényelni?

A támogatást a mozgáskorlátozott személy vagy a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozó, vagy az élettárs igényelheti, ha

- a mozgásukban nem akadályozottak használatára tervezett és az érvényben lévő általános építési előírások szerint megépített lakóépületet, illetve az abban lévő lakást egyáltalában nem, vagy csak indokolatlanul nagy nehézségek árán tudná rendeltetésszerűen használni, és ezért
- ahhoz, hogy az épületet, illetve lakását megfelelően használhassa, többletköltségek vállalásával kell azt akadálymentessé tenni.

Hol kell igényelni az akadálymentesítési támogatást?

Az akadálymentesítési támogatás iránti kérelmet a hitelintézethez kell benyújtani. Ugyanazon személyre tekintettel akadálymentesítési támogatás ismételtlen a korábbi akadálymentesítési támogatás igénybevételéről szóló szerződés megkötésétől számított 10 év elteltével vehető igénybe.

Milyen iratokkal lehet igazolni a súlyos mozgáskorlátozottság tényét?

A mozgásszervi fogyatékossgot, illetve súlyos mozgáskorlátozottságot a következő módon kell igazolni, a támogatásra irányuló kérelem benyújtásakor:

- a fogyatékossgai támogatás megállapításáról szóló hatósági határozat, vagy a megállapítás alapjául szolgáló hatályos szakhatósági állásfoglalás, szakvélemény,
- a szakértői szerv által a közlekedőképeség minősítéséről kiadott hatályos szakvélemény,- gyermekek esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosító szakorvosi igazolás a mozgásszervi fogyatékossgáról.

Ha a súlyos mozgáskorlátozottság igazolása céljából szükséges iratok nem állnak rendelkezésre, a súlyos mozgáskorlátozottság előzetes vizsgálatát - a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentáció és egyéb iratok benyújtásával - a fővárosi és megyei kormányhivatal járási hivatalánál lehet kezdeményezni. A járási hivatal a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül az iratok megküldésével megkeresi az első fokú rehabilitációs szakértői szervet a közlekedőképesség minősítése érdekében.

A fenti igazolásokon kívül milyen iratot kell a kérelemhez mellékelni?

A támogatási kérelemhez az akadálymentesítési munkák műszaki leírását, valamint azok építési költségét tartalmazó költségvetést mellékelni kell.

Milyen építési munkák minősülnek akadálymentesítési munkának?

- lépcsőt helyettesítő feljáró, rámpa kialakítása,
- elektromosan távirányítható nyílászárók, nyitó berendezések, távnyitó szerkezetek beépítése,
- kaputelefon beszerelése,
- korlátok, kapaszkodók beépítése, felszerelése,
- ajtó kiszélesítése, küszöbök megszüntetése, padlóburkolat csúszásmentesítése, járda kialakítása,
- beépített bútorok áthelyezése, különleges elhelyezése, kialakítása,
- különleges fürdőszobai és konyhai berendezések elhelyezése, átalakítása, áthelyezése, kialakítása, csaptelepek, szerelvények, eszközök felszerelése, kialakítása a fogyatékoság jellege által indokolt módon és mértékben,
- higiéniai helyiségek kialakítása és átalakítása, méreteinek növelése, kádak, zuhanyzó tálcák kiegészítő berendezésekkel történő kiváltása,
- felvonó, lépcsőjáró emelőszerkezet létesítése,
- elektromos szerelvények, aljakok, kapcsolók áthelyezése,
- lakás komfortfokozatának növelése céljából gáz, illetve egyéb, szilárd tüzelőanyag mozgatását nem igénylő közmű bevezetése, illetve belső hálózatának kialakítása, központosított fűtés kialakítása vagy cseréje, beleértve a megújuló energiaforrások alkalmazását is.

Ki bírálja el az akadálymentesítési támogatásra való jogosultságot?

Az akadálymentesítési támogatásra való jogosultság elbírálását a hitelintézet végzi.

A hitelintézet a MEOSZ-nak a támogatásra való jogosultság megalapozottságával kapcsolatos álláspontjának kikérésére köteles, de a hitelintézetet a támogatás elbírálásakor a MEOSZ álláspontja nem köti. A

mozgáskorlátozott személy vagy a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozó, illetve élettárs hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a támogatás elbírálásához szükséges iratokat a hitelintézet a MEOSZ részére megküldje.

FELHASZNÁLT JOGANYAG

Fogyatékosági támogatás	1998. évi XXVI. Tv. 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet
Rokkantsági járadék	83/1987.(XII.27.) MT rendelet
Közgyógyellátás	1993. évi III tv.
Parkolási Igazolvány	218/2003.(XII.11.) Kormányrendelet
Szociális Alapszolgáltatások és Szakosított ellátás	1993. évi III. tv.
Személyi jövedelemadó kedvezmény 335/2009.(XII.29.) Kormányrendelet	1995. évi CXVII. Tv, valamint a
Utazási kedvezmények	85/2007.(IV.25.) Kormányrendelet
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei	102/ 2011.(VI.29.) Kormányrendelet
Akadálymentesítési támogatás	12/2001.(I.31.) Kormányrendelet
Gépjárműadó kedvezmény	1991. évi LXXXII. Tv.
Magasabb összegű családi pótlék	1998. évi LXXXIV. tv. 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet
Ápolási díj	1993. évi III tv.
Intézmény igénybevétele	1993. évi III tv. 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet

MELLÉKLETEK
ÉRDEKVÉDELMI SZERVEZETEK

Autisták Országos Szövetsége

1053 Budapest Fejér György u. 10.

Tel: 06-1/354-1073

Fax: 06-1/302-0194

info@esoember.hu

www.aosz.hu

Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége

1085 Budapest, Üllői u. 14. I/6.

Levelezési cím: 1365 Budapest, Pf. 705

Telefon/fax: 1/411-1356, 1/411-1357

efoesz@efoesz.hu

www.efoesz.hu

ÉTA – Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége

1158 Budapest, Molnár Viktor u. 94 - 96.

Telefon/fax: 1/414-0500, 414-0501

etasz@mail.axelero.hu

www.eta-szov.hu

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége

1032 Budapest, San Marco u. 76.

Tel.: 1/388-5529, 1/388-2387, 1/388-2388, 1/454-1174, 1/454-1136, 1/368-1758

Fax: 1/454-1144

meosz@meoszinfo.hu

www.meosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége

1068 Budapest, Benczúr u. 21.

1388 Budapest, Pf. 80

Tel.: 1/351-0434

Fax: 1/342-1989

titkarsag@sinosz.hu

www.sinosz.hu

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

1146 Budapest, Hermina út 47.

Tel.: 1/384-8440, 1/384-5028

mvgyosz@axelero.hu

www.mvgyosz.hu

Halmazottan Sérültek Heves Megyei Szülöszövetsége

3377. Szihalom. Kossuth út 67.

Tel.:06-30-9584-405

halmazottan.shp.hu

Országos Jelnyelvi Tolmácshálózat

Országosan

Korner Budapesti Jeltolmács Szolgálat

cím: 1067 Budapest, Eötvös u. 26/b.

fax::301-0607

mobil/sms: 30/555-7999 telefon: 301-0607

e-mail: info@korner.hu; korner.budapest@jtsz.hu

Budapest

Hallássérültek Identitásáért Közhasznú Egyesület

cím: 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 21.

fax: 491-0280

mobil/sms: 30/509-8099 telefon: 491-0280

e-mail: híd.budapest@jtsz.hu

Jelnyelvi Tolmácsok a Hallássérültekért Alapítvány

cím: 1146 Budapest, Thököly út 58-60.

fax: 785-6853

mobil/sms: 70/324-5986 telefon: 784-4503

e-mail: jeltolmacsok@jeltolmacsok.hu

Vidék

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Baranya Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 7621 Pécs, Jókai u. 9.

fax: 72/510-866

mobil/sms: 30/377-5757 telefon: 72/225-156

e-mail: baranya@jtsz.hu

**Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Bács-Kiskun Megyei
Jelnyelvi Tolmácsszolgálat**

cím: 6000 Kecskemét, Táncsics M. u. 19.
fax: 76/417-865
mobil/sms: 70/930-7249 telefon: 76/417-865
e-mail: bacs@jtsz.hu

**Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Békés Megyei Jelnyelvi
Tolmácsszolgálat**

cím: 5600 Békéscsaba, Trefort u. 19-23.
fax: 66/325-932
mobil/sms: 70/708-7010 telefon: 66/467-461
e-mail: bekes.tolmacs@sinosz.hu; bekes@jtsz.hu

Borsodi Jelnyelvi és Kommunikációs Központ Közhasznú Egyesület

cím: Miskolc, Corvin u. 3. fsz/4
fax: 46/503-937
mobil/sms: 30/630-2774 telefon: 46/503-936
e-mail: baz@jtsz.hu; bjemiskolc@gmail.com

**Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Csongrád Megyei
Jelnyelvi Tolmácsszolgálat**

cím: 6722 Szeged, Attila u. 3.
fax: 62/632-887
mobil/sms: 70/514-6830 telefon: 62/632-886
e-mail: csongrad@jtsz.hu

**Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Fejér Megyei Jelnyelvi
Tolmácsszolgálat**

cím: 8000 Székesfehérvár, Vasvári Pál u. 5.
fax: 22/315-562
mobil/sms: 70/708-7004 telefon: 22/315-562
e-mail: fejer@jtsz.hu

**Magyar Máltai Szeretetszolgálat Győr-Moson-Sopron Megyei Jelnyelvi
Tolmácsszolgálat**

cím: 9021 Győr, Amadé L.u. 1.
fax: 96/523-342
mobil/sms: 30/560-1741 telefon: 96/523-342
e-mail: jtszgyor@t-online.hu; gyor@jtsz.hu

Hajdúsági Jelnyelvi és Kommunikációs Központ Közhasznú Egyesület

cím: 4024 Debrecen, Varga u.8.

fax: 52/785-910

mobil/sms: 70/317-3409 telefon: 52/785-910

e-mail: hajdu@jtsz.hu

GRÁTISZ Kommunikációs és Jelnyelvi Tolmács Központ Heves Megyei Közhasznú Egyesülete

cím: 3300 Eger, Telekessy u. 8.

fax: 36/516-553

mobil/sms: 20/232-0711 telefon: 35/516-552

e-mail: heves@jtsz.hu; egerjel@gmail.com

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 5000 Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4.

fax: 56/788-206

mobil/sms: 70/3173394 telefon: 56/788-208

e-mail: jasz@jtsz.hu

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Komárom-Esztergom Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 2800 Tatabánya, Bem József u. 6.

fax: 34/302-787

mobil/sms: 30/414-4129 telefon: 34/302-787

e-mail: komarom@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Nógrád Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 3100 Salgótarján, Bartók B. út 10.

fax: 32/420-855

mobil/sms: 70/708-7012 telefon: 32/432-407

e-mail: nograd@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Pest Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 2600 Vác, Széchenyi u. 19.

fax: 27/412-316

mobil/sms: 70/953 telefon: 27/412-316

e-mail: sinosz.pest@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Somogy Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 7400 Kaposvár, Irányi D. u. 12.

fax: 82/320-506

mobil/sms: 30/236-3734 telefon: 82/320-506

e-mail: kaposvar.tolmacs@sinosz.hu; somogy@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 43.

fax: 42/500-449

mobil/sms: 70/317-3397 telefon: 42/401-621

e-mail: szabolcs@jtsz.hu

Tolna Megyei Siketek és Nagyothallók Egyesülete

cím: 7100 Szekszárd, Táncsics M. u. 1/b

fax: 74/412-380

mobil/sms: 70/604-7244 telefon: 74/510-832

e-mail: tolna@jtsz.hu

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Vas Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 9700 Szombathely, Margaréta u. 1.

fax: 94/310-417

mobil/sms: 30/633-5413 telefon: 94/310-417

e-mail: vas@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Veszprém Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 8200 Veszprém, Budapestu. 16.

fax: 88/328-856

mobil/sms: 70/514-6870 telefon: 88/328-856

e-mail: veszprem@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Zala Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 23.

fax: 92/401-475

mobil/sms: 70/708-7006 telefon: 92/401-475

e-mail: zala.tolmacs@sinosz.hu; zala@jtsz.hu

A jelnyelvi tolmácsszolgálatok aktuális, folyamatosan frissített listája az alábbi címen megtalálható:

<http://fszk.hu/szervezeti-egysegek/magyar-jelnyelvi-programiroda/szolgáltatások/>

ENGEDÉLYEZETT TÁMOGATÓ SZOLGÁLATOK

Ir. szám	Település	Utca, házszám	Megnevezés
2730	Albertirsai	Dózsa Gy. U. 26.	Albertirsai Speciális Foglalkoztató Otthon és Intézményi Tám. Szolgálat
6783	Ásotthalom	Felszabadulás u. 2-6.	Gondozási Központ
6500	Baja	Pokorny u 1-3	Bajai Egyesített Szociális Intézmény
6500	Baja	Pokorny u. 1-3	Egyesített Szociális Intézmény
8184	Balatonfűzfő	Szállás u.6.	Move Támogató Szolgálat
5600	Békéscsaba	Bartók B. út 12.	Egyesített Szociális Intézmény Központ, 'D' Idősek Otthona
5600	Békéscsaba	Orosházi út 71.	Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete Támogató Szolgálat
5600	Békéscsaba	Orosházi út 71.	Mozgáskorlátozottak B. M. Egyesülete Önálló Életvitel Központ és Támogató Szolgálat
5600	Békéscsaba	Jókai u. 15.	Mozgáskorlátozottak B. M. Egyesülete Napraforgó Támogató Sz.
1012	Budapest 01. ker.	Attila út. 89.	Budavári Önk. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
1028	Budapest 02. ker.	Pincszer u. 20/a.	Súlyosan Mozgássérültek Bethesda Segélyező Alapítv. Támogató Szolg.
1028	Budapest 02. ker.	Len u. 15/a.	Egalitás Mozgássérültek Létebiztonságát Elősegítő Alapítv. Támogató Szolg.
1032	Budapest 03. ker.	Gyenes u. 12.	III.sz. Gondozási Központ, Támogató Szolgálat

1044	Budapest 4.ker.	Hajnal u.5.	Támogató Szolgálat
1061	Budapest 6. ker.	Király u. 38.	Terézvárosi Gondozó Szolgálat
1068	Budapest 06.ker.	Király u. 82. félemelet 6.	Tamasz a Csupaszívek Társasága Terézvárosi Támogató Szolgálat
1076	Budapest 07. ker.	Hernád u. 27.	Értelmi Fogyatékosok Fővárosi Érdekvédelmi Egyesülete
1072	Budapest 7.ker.	Klauzál tér 5.	Küldetés Egyesület
1115	Budapest 11. ker.	Bartók Béla út 96.	Magyar Karitás Rév Szenvedélybeteg Segítő Szolgálat
1122	Budapest 12. ker.	Kékgolyó u. 19.	Magyarországi Krízisintervenció Kp. Egy. Támogató Szolgálat
1135	Budapest 13. ker.	Róbert Károly krt. 102.	Támogató Szolgálat
1212	Budapest 21. ker.	Völgy u. 82.	Csepeli Gondozási Központ, Fogyatékosokat Támogató Szolgálat
	Debrecen	Thomas Mann u.3/a fsz.2.	Kezünkert Nyújtjuk Támogató Szolgálat
4025	Debrecen	Hatvan u.1/c	Tiszántúli Református Egyházkerület Támogató Szolgálat
4033	Debrecen	Mátyás k. u.10/a.	Liget Lakóotthon
4130	Derecske	Köztársaság út 103.	Derecskei Mentálhigiénés és Ápolási Központ Kht
3300	Eger	Rozália u. 21.	Autista Alapítvány
2030	Érd	Emma u. 8.	Szociális Gondozó Központ Támogató Szolgálat
4900	Fehérgyarmat	Tömöttvár u.29- 31.	Városi Szociális Központ
9024	Győr	Kálvária u. 2.	Fogyatékosok Napközi Otthona és Támogató Szolgálat
5700	Gyula	Lahner Gy. u. 9.2/11.	Támogató Szolgálat
5300	Karcag	Dózsa György u.9.	Move Reménység Támogató Szolgálat
6000	Kecskemét	Margaréta u 2	KMJV Önk. EÜ. és

			Szoc.Intézmények Igazgatósága Támogató Szolgálat
6200	Kiskőrös	Kossuth I. u 27	Egyesített Szociális Intézmények Humán Támogató Szolgálat
6400	Kiskunhalas	Nefelejcs u.9.,	Nefelejcs Szakosított Otthon Fogyatékosok Napközi Otthona
5310	Kisújszállás	Deák F. u.10.	Move Segítség Támogató Szolgálat
4600	Kisvárdá	Tompos uti ltp. 1.	Városi Bölcsőde és Rehabilitációs Napköziotthon
9900	Körmend	Thököly u. 46.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ Támogató Szolgálat
9900	Körmend	Kossuth u.26.	Egészségügyi és Szoc.Intézmény
8868	Letenye	Petőfi u.40.	Magyar Kolping Szövetség Támogató Szolgálat
5400	Mezőtúr	Szolnoki út 37	Támogató Szolgálat
3526	Miskolc	Szentpéteri kapu 80.	Szimbiózis Alapítvány- Támogató Szolgálat
3526	Miskolc	Kassai u. 19.	Mozgássérültek és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete- Támogató Szolgálat
2200	Monor	Kossuth L. u. 88.	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Támogató Szolg.
4400	Nyíregyháza	Vécsey köz 4.	ÉFOÉSZ SZ-SZ-B Megyei Egyesület Támogató Szolgálat
4400	Nyíregyháza	Ungvár sétány 35/a	Nyírségi Támogató Szolgálat
7030	Paks	Kishegyi u 46-48.	Támogató Szolgálat
8500	Pápa	Jókai u.34.	MOVE Kézenfogva Támogató Szolgálat
7632	Pécs	Krisztina tér 9.	Integrált Nappali Szociális Intézmény
7633	Pécs	Endresz Gy. u. 21-23.	Értelmi Fogy. Egyesített Szoc. Intézete
7629	Pécs	Apafi u. 101.	Máltai Sz.Sz. Pécsi Területi Szerv
7627	Pécs	Gesztenyés u.	Kerek Világ Jóléti Szolgálat

		2.	Alapítvány Mozgássérültek Napközi Otthona
3630	Putnok	Szkala Bertalan 20.	Városi Egészségügyi és Szociális Központ Szociális Gondozási Központja
5085	Rákóczi falva	Kossuth L. u.13.	Egyesített Szociális Intézmény
9400	Sopron	Kossuth u. 10	Családsegítő Intézet
8330	Sümege	Kossuth u.31.	Szociális Gondozási Központ
6725	Szeged	Veresács u. 17/b.	Szegedi Mozgássérültek Alternatív Egyesülete (Támogató Szolgálat)
5000	Szolnok	Baross gábor út 56.	Impulzus Egyesület
5000	Szolnok	Csokonai út 34.	Esély a Hátrányos Helyzetű Embereknek Alapítvány
5000	Szolnok	Somogyi Béla út 4/a	Mozgássérültek Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Egyesülete
9700	Szombathely	11-es Huszár út 116.	Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. Támogató Szolgálat
2890	Tata	Almási u. 43.	Szociális Alapellátó Intézmény Támogató Szolgálat
5233	Tiszagyenda	Gorkij út 20/a	Egyesített Szociális Intézmény Gondozási Központ
5322	Tiszaszentimre	Kossuth út 2.	Szociális és Gazdasági Intézmények Igazgatósága
4244	Újfehértó	Petőfi u. 37.	ÉFOÉSZ SZ.-SZ.-B.M.-i Egyesülete
4065	Újszentmargita	Bödönhát 30.	Tamasz-Gondviselés Egyesület, Támogató Szolgálat
2225	Üllő	Pesti út 124.	Üllői Mozgáskorlátozottak Egyesülete Támogató Szolgálat
2225	Üllő	Pesti út 124.	Civil Szolgáltató Kht
2600	Vác	Rákóczi út 36.	Támogató Szolgálat
8445	Városlőd	Kossuth u.68.	MOVE Esély Támogató Szolgálat

1. Értékelési szempont- és pontozási rendszer. [A 2., 3., 6., 7., 8., valamint a 11. sor minden esetben kitöltendő! Főszabály szerint a 4. és a 9. sor töltendő ki, az alábbi esetek kivételével.

Ha az ápolts személy I-es típusú diabétesz diagnózissal rendelkezik, és állapota fenntartásához rendszeres inzulinterápiára van szüksége, az 5. sort kell kitölteni azzal, hogy az 5. sor köznevelési intézménybe járó gyermek esetén csak akkor tölthető, ha a gyermek inzulinterápiájának követéséhez a szülő közreműködése a köznevelési intézményben nélkülözhetetlen.

Ha az ápolts személy autizmus diagnózissal rendelkezik (BNO F84.0-F84.9 besorolású betegség), akkor a 10. sort kell tölteni.

Egyidejűleg a 4. és az 5., illetve a 9. és a 10. sor nem tölthető ki!]

	A	B
1.	Tevékenység, funkció	Értékeljen 0 és 4 pont között (a pontérték a szükséges segítség mértékével emelkedik)
2.	Étkezés	0: önmagát kiszolgálja, önállóan étkezik 1: felszolgálást igényel, de önállóan étkezik 2: felszolgálást és evőeszköz tisztításához segítséget igényel 3: felszolgálás és elfogyasztáshoz részbeni segítséget igényel 4: teljes segítséget igényel az étel elfogyasztásához vagy segítséget igényel az étkezés kapcsán az I-es típusú diabétesz diagnózis alapján történő inzulinadagoláshoz
3.	Öltözködés	0: nem igényel segítséget 1: önállóan végzi, de a megfelelő ruhaneműk kiválasztásához segítséget igényel 2: egyes ruhadarabok felvételében igényel segítséget 3: jelentős segítséget igényel az öltözködésben, megfelelő öltözet kiválasztásában, illetve 14 éves kor alatti gyermek esetén inzulinpumpa rendszeres viselése szükséges 4: öltöztetés, vetkőzés minden szakaszában segítségre szorul
4.	Tisztálkodás (személyi higiéné biztosítása)	0: szükségleteit felmérve önállóan végzi 1: szükségleteit felismeri, bizonyos feladatokhoz segítséget igényel 2: szükségleteit felismeri, tisztálkodni csak segítséggel tud 3: részlegesen ismeri fel szükségleteit, segítséget igényel 4: nem ismeri fel szükségleteit, tisztálkodni önállóan nem képes

5.	Rendszeres steril eszközhasználat	<p>0: inzulinterápia szükséges több mint 2 éve fennálló, inzulinterápiát igénylő diabétesz esetén, 7. életévét betöltött gyermek esetében</p> <p>1: inzulinterápia szükséges kevesebb, mint 2, de több mint 1 éve fennálló, inzulinterápiát igénylő diabétesz esetén, a gyermek</p> <p>7. életévének betöltésétől a 14. életév betöltéséig</p> <p>2: inzulinterápia szükséges kevesebb, mint 1 éve fennálló, inzulinterápiát igénylő diabétesz esetén, a gyermek 10. életévének betöltésétől a 14. életév betöltéséig</p> <p>3: inzulinterápia szükséges kevesebb, mint 1 éve fennálló, inzulinterápiát igénylő diabétesz esetén, a gyermek 7. életévének betöltésétől a 10. életév betöltéséig</p> <p>4: inzulinterápia szükséges 7. életévét be nem töltött gyermek esetében, a diabétesz tartamától függetlenül</p>
6.	WC használat	<p>0: önálló a WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatait ellátja</p> <p>1: önállóan használja a WC-t, de öltözködésben, illetve higiénés feladatokban ellenőrizni kell</p> <p>2: önállóan használja a WC-t, de öltözködésben, illetve higiénés feladatokban segíteni kell</p> <p>3: segítséget igényel a WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzéséhez</p> <p>4: segítséggel sem képes a WC használatra, öltözködésre, higiénés feladatok elvégzésére</p>
7.	Kontinencia	<p>0: vizeletét, székletét tartani képes</p> <p>1: önállóan pelenkát cserél, elvégzi a higiénés feladatait</p> <p>2: pelenkacserében, öltözködésben, illetve higiénés feladatokban alkalmanként segítséget igényel</p> <p>3: rendszeres segítséget igényel pelenkacserében, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzésében</p> <p>4: teljes ellátásra szorul</p>
8.	Köznevelési vagy szakképző intézmény, nappali ellátást nyújtó szociális intézmény látogatása	<p>0: önállóan</p> <p>1: közlekedésben kíséretet igényel</p> <p>2: intézménylátogatás esetenkénti felügyeletet igényel</p> <p>3: intézménylátogatás csak folyamatos felügyelettel biztosítható</p> <p>4: nem képes</p>
9.	Lakáson belüli	<p>0: önállóan</p> <p>1: segédeszköz önálló használatával</p>

	közlekedés	2: segédeszköz használatával, segítséget esetenként igényel 3: segédeszköz használatával, gyakran csak segítséggel 4: nem képes
10.	Kihívást jelentő viselkedés	0: viselkedését az adott szociális környezethez megfelelően alakítja; feszültségeit megfogalmazni képes 1: csökkent indulati fékek vagy túlérzékenység; viselkedését a szociális környezet elvárásainak megfelelően alakítani nehezere esik 2: a környezet számára nehezen érthető vagy gyakori ellenkezés, esetleg verbális agresszió; gyakori feszültség, de ezt megfogalmazni kevésbé képes 3: feszültségei nagyon gyakoriak, vagy visszatérők a dührohamok, esetleg destruktív és fizikai agresszió (tárgyak, önmaga, mások ellen irányuló) formájában nyilvánulnak meg 4: viselkedése miatt időszakosan vagy állandó jelleggel teljesen elszigetelődik szűkebb vagy tágabb szociális környezetétől
11.	Összesen	

2.1. Szempontok az értékeléshez:

- 2.1.1. A fenti tevékenységek ellátására való képesség értékelése során az ápolts személynek vagy ápolts gyermeknek csakis a betegségéből, fogyatékosságából eredő funkcióvesztés értékelhető, az életkorból adódó funkcióhiány nem.
- 2.1.2. Gyermekek otthongondozási díjával összefüggésben végzett vizsgálat esetén az ápolts gyermek önellátásra képtelensége akkor áll fenn, ha az ápolts gyermek legalább 8 pontot kap.
- 2.1.3. Ápolási díjjal összefüggésben végzett vizsgálat esetén
  - 2.1.3.1. gondozási szükséglet nem áll fenn, ha az ápolts személy a legfeljebb 5 pontot kap,
  - 2.1.3.2. alap gondozási szükséglet akkor áll fenn, ha az ápolts személy legalább 6, de legfeljebb 9 pontot kap,
  - 2.1.3.3. fokozott ápolási szükséglet akkor áll fenn, ha az ápolts személy legalább 10 pontot kap.

TÁJÉKOZÓDÁST SEGÍTŐ HONLAPOK

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.
www.fszk.hu

Kézenfogva Alapítvány
www.kezenfogva.hu

Fogyatékos emberek üdültetése
www.veledis.hu

Fogyatékoságügyi linkcenter
<http://fogyatekos.linkcenter.hu/>